

Neljapäev, 17. detsember 2015

P8_TA(2015)0470

Inimõigusi ja demokraatiat maailmas 2014. aastal käsitlev aruanne ja Euroopa Liidu poliitika selles valdkonnas**Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2015. aasta resolutsioon inimõigusi ja demokraatiat maailmas 2014. aastal käsitleva aruande ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas (2015/2229(INI))**

(2017/C 399/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja muid ÜRO inimõigustealaseid lepinguid ja inimõigusi käsitlevaid dokumente, eelkõige kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti, mis võeti vastu New Yorgis 16. detsembril 1966. aastal,
- võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja Euroopa Parlamendi 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni ÜRO lapse õiguste konventsiooni 25. aastapäeva kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 8, 21 ja 23,
- võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja tegevuskava, mille välisasjade nõukogu võttis vastu 25. juunil 2012. aastal ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu inimõigustealaseid suuniseid,
- võttes arvesse ELi inimõiguste alaseid suuniseid sõnavabaduse kohta internetis ja mujal, mille välisasjade nõukogu võttis vastu 12. mail 2014. aastal ⁽³⁾,
- võttes arvesse ELi suuniseid usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse suuniseid Euroopa Parlamendi parlamentidevahelistele delegatsioonidele inimõiguste ja demokraatia edendamise kohta väljapoole Euroopa Liitu toimuvatel visiitidel ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse ELi aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2014. aastal, mille nõukogu võttis vastu 22. juunil 2015. aastal ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2015–2019), mille nõukogu võttis vastu 20. juulil 2015. aastal ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0070.

⁽²⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11855-2012-INIT/et/pdf>

⁽³⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9647-2014-INIT/et/pdf>

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/137585.pdf

⁽⁵⁾ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201203/20120329ATT42170/20120329ATT42170EN.pdf>

⁽⁶⁾ http://www.consilium.europa.eu/en/policies/pdf/st10152-en15_pdf/

⁽⁷⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10897-2015-INIT/et/pdf>

Neljapäev, 17. detsember 2015

- võttes arvesse tegevuskava soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta ning naiste ja tütarlaste elu muutmise kohta ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020 (soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava II), mille nõukogu võttis vastu 26. oktoobril 2015. aastal ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 14. mai 2012. aasta järeldusi muutuste kava kohta ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 5. detsembri 2014. aasta järeldusi lapse õiguste edendamise ja kaitsmise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 17. veebruari 2015. aasta otsust (ÜVJP) 2015/260, millega pikendatakse Euroopa Liidu inimõiguste eriesindaja volitusi ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldusi sooküsimuste kohta arengukoostöös ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 31. oktoobri 2000. aasta resolutsiooni 1325 naiste, rahu ja julgeoleku kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma kiireloomulisi resolutsioone inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite kohta,
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjaid toetava ELi poliitika kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2012. aasta resolutsiooni digitaalse vabaduse strateegia kohta ELi välispoliitikas ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni ajakirjandus- ja meediavabaduse kohta maailmas ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni avaliku ja erasektori korrupsiooni mõju kohta inimõigustele kolmandates riikides ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 10. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni kastipõhise diskrimineerimise kohta ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 25. istungjärguks ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2015. aasta istungjärguks ⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse oma 2. aprilli 2014. aasta soovitusel nõukogule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 69. istungjärgu kohta ⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/fac/2015/10/st13201-en15_pdf

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/130243.pdf

⁽³⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=ET&f=ST%2015559%202014%20INIT>

⁽⁴⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32015D0260>

⁽⁵⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9242-2015-INIT/et/pdf>

⁽⁶⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁽⁷⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 69.

⁽⁸⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 165.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0470.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0274.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0394.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0420.

⁽¹³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0252.

⁽¹⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0079.

⁽¹⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0259.

Neljapäev, 17. detsember 2015

- võttes arvesse oma 11. märtsi 2014. aasta resolutsiooni piinamise kaotamise kohta maailmas ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 8. septembri 2015. aasta resolutsiooni inimõiguste ja tehnoloogia ning sekkumis- ja jälgimissüsteemide mõju kohta inimõigustele kolmandates riikides ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 10. septembri 2015. aasta resolutsiooni rände ja pagulaste kohta Euroopas ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni soolist võrdõiguslikkust ja naiste mõjuvõimu suurendamist arengukoostöös käsitleva ELi tegevuskava uuendamise kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni surmanuhtluse kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse komisjoni 8. oktoobri 2014. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Laienemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2014–2015“ ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni 8. märtsi 2011. aasta ühisteatist Euroopa Ülemkogule, Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Partnerlus Vahemere lõunapiirkonnaga demokraatia ja ühise heaolu nimel“ ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni 25. mai 2011. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele“ ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse komisjoni talituste 30. aprilli 2014. aasta töödokumenti ELi arengukoostöö õigustepõhise käsituse kohta, mis hõlmab kõiki inimõigusi (SWD(2014)0152),
- võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 26. juuni 2014. aasta resolutsiooni, milles nõutakse valitsustevahelise avatud töörihma moodustamist, et töötada välja rahvusvaheline õiguslikult siduv vahend riikidevaheliste korporatsioonide ja teiste ettevõtete tegevuse reguleerimiseks inimõiguste osas ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni ELi uue lähenemisviisi kohta inimõigustele ja demokraatiale koos hinnangu andmisega Euroopa demokraatia rahastu tegevusele selle asutamisest alates ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse ÜRO Rahvastikufondi ja UNICEFi 2014. aasta aruannet naiste suguelundite moonutamist käsitleva ühisprogrammi kohta ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A8-0344/2015),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0206.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0076.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0272.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0288.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0317.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0350.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0348.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_et.pdf

⁽⁹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52011DC0200>

⁽¹⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0303:FIN:et:PDF>

⁽¹¹⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/082/52/PDF/G1408252.pdf?OpenElement>

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0274.

⁽¹³⁾ <http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Join%20Programme%20on%20FGMC%20Summary%20Report.pdf>

Neljapäev, 17. detsember 2015

- A. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikkel 21 kohustab ELi töötama välja ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP), milles juhindutakse demokraatia ja õigusriigi põhimõtetest, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsusest ja jagamatusest, inimväärikuse austamisest, võrdsuse ja solidaarsuse põhimõtetest ning ÜRO põhikirja, Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja rahvusvahelise õiguse järgimisest;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 6 kohaselt ühineb liit Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga;
- C. arvestades, et ELi välistegevus peab tuginema inimõiguste universaalsuse austamisele, edendamisele, jagamatusele ja kaitsmisele;
- D. arvestades, et ELi sise- ja välispoliitika, kuid ühtlasi ELi välispoliitika vaheline suurem sidusus on ELi eduka ja tõhusa inimõiguste poliitika vältimatu nõue; arvestades, et suurem järjepidevus peaks võimaldama ELil reageerida kiiremini inimõiguste rikkumiste varajastes etappides;
- E. arvestades, et ELi pühendumus tõhusale mitmepoolsusele, mille keskmes on ÜRO, moodustab liidu välispoliitika lahutamatu osa ja see tuleneb veendumusest, et üleilmsetele kriisidele, probleemidele ja ohtudele lahenduse leidmiseks on sobivaim mitmepoolne süsteem, mis põhineb universaalsetel normidel ja väärtustel;
- F. arvestades, et inimõiguste austamine on pandud proovile ja see on kõikjal maailmas ohtu sattunud; arvestades, et mitmed autoritaarsed režiimid on eelkõige mitmepoolsetel foorumitel inimõiguste universaalsuse tõsise kahtluse alla seadnud;
- G. arvestades, et enam kui pool maailma rahvastikust elab ikka veel mittedemokraatlike ja repressiivsete režiimide valitsemise all ning viimastel aastatel on vabadus kõikjal maailmas pidevalt vähenenud; arvestades, et inimõiguste mitteaustamisel on ühiskonna ja üksikisiku jaoks hind;
- H. arvestades, et kogu maailmas tehakse arvukaid katseid vähendada kodanikuühiskonna tegutsemisruumi, sealhulgas ÜRO Inimõiguste Nõukogus;
- I. arvestades, et lisaks vabade valimiste korraldamisele iseloomustavad demokraatlikke režiime läbipaistev valitsemine, õigusriigi põhimõtte austamine, sõnavabadus, inimõiguste austamine, sõltumatu kohtusüsteemi olemasolu, rahvusvahelise õiguse ja rahvusvaheliste lepingute ning inimõiguste austamist käsitlevate suuniste järgimine;
- J. arvestades, et komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja märkis inimõiguste ja demokraatia uut ühist tegevuskava käsitleva ettepaneku tegemise ajal, et inimõigused on tema mandaadi üks läbiv prioriteet ning suunanäitaja kõikides suhetes ELi institutsioonide, kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonnaga; arvestades, et 2017. aastal tuleb läbi viia inimõiguste ja demokraatia tegevuskava vahehindamine ning see langeb kokku välisrahastamisvahendite vahehindamisega, mis peaks aitama kaasa ELi välistegevuse suuremale sidususele;
- K. arvestades, et Euroopa välisteenistus, komisjon, nõukogu ja liikmesriigid vastutavad uue tegevuskava rakendamise eest; arvestades, et ELi missioonidel ja ELi esindustel kolmandates riikides võib olla oluline täiendav roll tegevuskava edukas elluviimises;
- L. arvestades, et inimõiguste ja demokraatia edendamise tõhustamiseks kolmandates riikides on vaja tagada asjakohased vahendid ning kasutada neid vahendeid kõige tulemuslikumal viisil;
- M. arvestades, et EL peaks tegema rohkem, et hinnata oma poliitika mõju inimõigustele, maksimeerida positiivset mõju, hoida ära ja leevendada negatiivset mõju ning tõhustada mõjutatud elanikkonna juurdepääsu õiguskaitsevahenditele;

Neljapäev, 17. detsember 2015

- N. arvestades, et kolmandate riikide juhtide ja ametiasutustega suhtlemine kõikidel kahepoolsetel ja mitmepoolsetel foorumitel on üks kõige tulemuslikumaid vahendeid, mille abil käsitleda inimõigusküsimusi kolmandates riikides; arvestades, et kolmandate riikide kodanikuühiskonna organisatsioonid on peamised osalised ELi inimõiguste poliitika kujundamises ja rakendamises;
- O. arvestades, et EL peab kolmandates riikides kodanikuühiskonna ja inimõiguste kaitsjatega tehtavat tihedat koostööd üheks oma peamiseks prioriteediks inimõiguste rikkumise probleemi lahendamisel;
- P. arvestades, et rahvusvahelisel koostööl peaks olema suurem roll põhiõiguste austamise ning digitaalseid jälgimistehnoloogiaid kasutavate luureteenistuste tulemusliku parlamentaarse järelevalve tugevdamisel;
- Q. arvestades, et EL ja liikmesriigid on olnud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu lähedased liitlased alates selle loomisest, andes kohtule rahalist, poliitilist, diplomaatilist ja logistilist tuge ning edendades Rooma statuudi universaalsust ja kaitses selle terviklust eesmärgiga tugevdada kohtu sõltumatust;
- R. arvestades, et inimõiguste ja demokraatia toetamise poliitika tuleks integreerida kõikidesse teistesse välismõõtmega ELi poliitikavaldkondadesse, nagu areng, ränne, julgeolek, terrorismivastane võitlus, laienemine ja kaubandus, et jätkata inimõiguste austamise edendamist;
- S. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 207 on sätestatud, et ELi kaubanduspoliitikat teostatakse kooskõlas liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega;
- T. arvestades, et rände eri vormid kujutavad endast olulist ELi välispoliitilist probleemi, mis nõuab viivitamatuid, tõhusaid ja püsivaid lahendusi, et tagada abivajajate, nagu sõja ja vägivalda eest põgenevate inimeste inimõiguste austamine kooskõlas Euroopa väärtuste ja rahvusvaheliste inimõigustealaste standarditega;
- U. arvestades, et maailma majanduses on valitsenud kriis, mis võib avaldada kahjulikku mõju majanduslikele ja sotsiaalsele õigustele, ja inimeste elamistingimustele (töötuse, vaesuse, ebavõrdsuse ja ebakindla töö osakaalu suurenemine, teenuste kvaliteedi langus ja piiratud juurdepääs teenustele) ning seega ka inimeste heaolule;
- V. arvestades, et universaalsete ja jagamatute väärtuste alusel peaks mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabadusest saama üks ELi prioriteet ning neid tuleb tingimusteta toetada; arvestades, et need õigused on endiselt laialdaselt ohus, kuna seotud rikkumiste arv on märkimisväärselt suurenenud;
- W. arvestades, et surmanuhtluse kaotamine kogu maailmas on jätkuvalt üks ELi prioriteet inimõigustealases välispoliitikas; arvestades, et 2016. aasta juunis toimub Norras Oslos surmanuhtluse vastane kuues maailmakongress;
- X. arvestades, et lapsed, naised ja vähemuste hulka kuuluvad isikud seisavad silmitsi aina suuremate ja konkreetsete ohtudega ning vägivalda ja seksuaalvägivaldaga, eeskätt sõjapiirkondades;
- Y. arvestades, et 2014. aasta Sahharovi auhinna pälvis dr Denis Mukwege oma väsimatute pingutuste eest seksuaalvägivalda ja suguelundite moonutamise ohvrite nimel arsti ja inimõiguste kaitsjana; arvestades, et naiste suguelundite moonutamine on naiste ja laste õiguste raske rikkumine, ning arvestades, et ELi välispoliitikas ja inimõiguste poliitikas tuleb pingutused suguelundite moonutamise ja seksuaalvägivalda vastu võitlemiseks tingimata seada keskele kohale;
- Z. arvestades, et hinnanguliselt 230 miljonit last, kes elavad praegu relvakonfliktidest mõjutatud riikides ja piirkondades, puutusid 2014. aastal kokku äärmusliku vägivalda ja traumadega, kuna vägivaldsed rühmitused värbasid neid sunniviisiliselt või ründasid tahtlikult;

Neljapäev, 17. detsember 2015

- AA. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 25 tunnistatakse, et igal inimesel on õigus sellisele elatusasemele, mis on nõutav tema enda ja perekonna tervise ja heaolu hoidmiseks, kusjuures emadus ja väikelapsega annavad õiguse erilisele hooldusele ja abile, mis hõlmab ka arstiabi; arvestades, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsioonis 26/28 ⁽¹⁾ nõutakse, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu sotsiaalfoorumi järgmisel istungil keskendutaks ravimite kättesaadavusele seoses iga inimese õigusega võimalikult heale füüsilisele ja vaimsele tervisele; arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) põhikirjas on sätestatud, et inimese üks põhiõigustest on omada võimalikult head tervise seisundit, sõltumata rassist, usust, poliitilistest vaadetest ning majanduslikest ja sotsiaalsetest tingimustest;
- AB. arvestades, et kliimamuutus mõjutab juurdepääsu veele, loodusvaradele ja toidule;
- AC. arvestades, et terroriorganisatsioonid ja sõdivad rühmitused tahtlikult ja süstemaatiliselt hävitavad maailmapärandi hulka kuuluvaid väärtuslikke arheoloogiamälestisi eesmärgiga destabiliseerida elanikkonda ja jätta nad ilma oma kultuurilisest identiteedist ning seda ei tuleks käsitada üksnes sõjakuriteona, vaid ka inimsusvastase kuriteona;

Üldised kaalutlused

1. väljendab sügavat muret asjaolu pärast, et inimõigused ja demokraatlikud väärtused, nagu sõna-, mõtte-, südametunnistuse-, usu- ning kogunemis- ja ühinemisevabadus, on aina suuremas ohus paljudes maailma paikades, sealhulgas autoritaarsetes režiimides; väljendab sügavat muret ka asjaolu pärast, et kodanikuühiskonna avalik tegutsemisruum väheneb ja kõikjal maailmas satub üha suurem arv inimõiguste kaitsjaid rünnaku alla;
2. nõuab, et EL ja liikmesriigid tõhustaksid oma jõupingutusi, et seada inimõigused ja demokraatlikud väärtused oma suhetes laiema maailmaga tulemuslikult kesksel kohale, nagu Euroopa Liidu lepingus võetud kohustusega ette nähakse; märgib, et EL peaks kasutama kolmandates riikides toime pandud inimõiguste raskete rikkumiste käsitlemisel asjakohaseid meetmeid, sealhulgas kaubandus-, energia- või julgeolekualaste suhete kaudu ja eelkõige autoritaarsete režiimide puhul;
3. kordab, et on hädavajalik tagada ELi sise- ja välispoliitika suurem sidusus inimõiguste ja demokraatlike väärtuste austamise küsimuses; rõhutab sellega seoses, et kuigi käesolevas raportis käsitletakse ELi välispoliitikat inimõiguste edendamiseks, võtab Euroopa Parlament vastu ka kodaniku vabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni koostatud raporti, mis käsitleb aastaaruannet põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus; rõhutab ka, kui oluline on suurem järjepidevus, sidusus ja topetstandardite vältimine ELi välispoliitikas ja kõigis selle vahendites;
4. kutsub ELi ja liikmesriike üles tegelema tõhusalt inimõigustega seotud siseprobleemidega, nagu romade olukord, pagulaste ja rändajate kohtlemine, lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste diskrimineerimine, rassism, naistevastane vägivald, kinnipidamistingimused ja meediavabadus liikmesriikides, et säilitada oma inimõigustealases välispoliitikas usaldusväärsus ja järjepidevus;
5. rõhutab, et on oluline tagada ELi poliitika sidusus territooriumi okupeerimist või annekteerimist puudutavate olukordade küsimuses; tuletab meelde, et ELi poliitika kõigi asjaomaste olukordade suhtes peaks juhinduma rahvusvahelisest humanitaarõigusest;
6. väljendab kindlat vastuseisu territooriumide annekteerimisele, okupeerimisele ja koloniseerimisele ning rõhutab rahvaste võõrandamatut õigust enesemääramisele;

⁽¹⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/086/06/PDF/G1408606.pdf?OpenElement>

Neljapäev, 17. detsember 2015

7. on seisukohal, et selleks, et täita oma kohustust edendada maailmas inimõigusi ja demokraatiat, peavad EL ja liikmesriigid kõnelema järjepideval ühtsel häälel ning tagama oma sõnumi kuuldavuse;
8. rõhutab lisaks, kui olulisel määral aitab komisjoni, nõukogu, Euroopa välis teenistuse, Euroopa Parlamendi ja ELi delegatsioonide tõhustatud koostöö parandada ELi inimõiguste ja demokraatia poliitika üldist sidusust ning selle kesksust kõikide ELi välismõõtmega poliitikavaldkondade seas, eriti arengu, julgeoleku, tööhõive, rände, kaubanduse ja tehnoloogiaga seotud valdkondades;
9. kutsub ELi üles tõhustama ja süstematiseerima oma poliitika täielikku mõju inimõigustele ning tagama, et need analüüsid aitaksid lõppkokkuvõttes kaasa poliitika ümberkujundamisele; nõuab, et EL töötaks välja tulemuslikumad mehhanismid, et maksimeerida oma poliitika positiivset mõju inimõigustele, hoida ära ja leevendada negatiivset mõju ning tõhustada mõjutatud elanikkonna juurdepääsu õiguskaitsvahenditele;
10. tuletab meelde oma pikaajalist pühendumist inimõiguste ja demokraatlike väärtuste edendamisele, mis kajastub muu hulgas iga-aastases Sahharovi mõttevabaduse auhinna andmises, inimõiguste allkomisjoni töös ning igakuistes täiskogu aruteludes ja resolutsioonides inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite kohta;
11. on sügavalt mures selle pärast, et terroriorganisatsioonid ja sõdivad rühmitused tahtlikult ja süstemaatiliselt hävitavad ja rüüstavad maailmapärandi hulka kuuluvaid väärtuslikke arheoloogiamälestisi, et elanikkonda destabiliseerida ja nende kultuurilist identiteeti õhnestada, ning rahastavad oma vägivaldtegevusi varustatud kunstiteoste ebaseaduslikust müügist; palub seepärast komisjonil koostöös ÜRO ja UNESCOga võidelda sõjapiirkondadest pärit kunstiväärtustega ebaseadusliku kauplemise vastu ning töötada välja algatused asjaomaste piirkondade kultuuripärandi kaitsmiseks; kutsub komisjoni üles liigitama inimkonna kollektiivse pärandi tahtliku hävitamise inimsusevastaseks kuriteoks ja võtma sellevastaseid asjakohaseid õiguslikke meetmeid;

ELi poliitikavahendid inimõiguste ja demokraatia edendamiseks kõikjal maailmas

ELi aastaaruanne inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas

12. väljendab heameelt selle üle, et vastu on võetud ELi aastaaruanne inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2014. aastal; arvab, et aastaaruanne on hädavajalik vahend, millega kontrollida ELi poliitikameetmeid inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte edendamiseks maailmas, nende kohta teavet jagada ja neid arutada; kutsub Euroopa välis teenistust ja komisjoni üles tagama, et aastaaruandes tõstatatud küsimuste suhtes võetaks laiaulatuslikke järelmeetmeid, sealhulgas esitataks konkreetseid ettepanekuid asjaomaste probleemide lahendamiseks, ning kindlustama inimõiguste- ja demokraatiaalast ELi välispoliitikat käsitlevate eri aruannete suurema sidususe;
13. kordab komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale esitatud kutset astuda kahel korral aastas Euroopa Parlamendi liikmetega täiskogu istungil arutellu: üks kord ELi aastaaruande tutvustamise ajal ja teine kord Euroopa Parlamendi raportile vastates; rõhutab, et komisjoni ja Euroopa välis teenistuse kirjalikud vastused Euroopa Parlamendi resolutsioonile aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta täidavad institutsioonidevahelistes suhetes olulist rolli, sest need võimaldavad süstemaatilist ja süvendatud järelkaja kõikidele Euroopa Parlamendi tõstatatud küsimustele;
14. kiidab Euroopa välis teenistust ja komisjoni ammendava aruandmise eest ELi tegevuse kohta inimõiguste ja demokraatia valdkonnas 2014. aastal; arvab sellegipoolest, et inimõiguste ja demokraatia aastaaruande praegust vormi saaks täiustada, andes selles parema ülevaate nii ELi meetmete konkreetsest mõjust inimõigustele ja demokraatiale kolmandates riikides kui ka tehtud edusammudest ning muutes selle lugejasõbralikumaks; nõuab lisaks, et antaks aru meetmetest, mis on võetud, et reageerida Euroopa Parlamendi resolutsioonidele inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumite kohta;

Neljapäev, 17. detsember 2015

15. sellega seoses soovib Euroopa välisteenistusel olla aastaruande koostamisel analüütilisem, andes samal ajal jätkuvalt aru ELi strateegilise raamistiku ja tegevuskava rakendamisest; on seisukohal, et aastaruandes tuleks rõhutada nii ELi saavutusi ja parimaid tavasid asjaomases valdkonnas kui ka märkida, missuguste keeruliste ülesannete ja piirangutega puutub EL kokku oma püüdlustes edendada inimõigusi ja demokraatiat kolmandates riikides ja missuguseid järeldotsi võib teha tulevaste aastate konkreetset tegevust silmas pidades;

16. jääb seisukohale, et aastaruandes esitatud riikide aruanded peaksid olema vähem kirjeldavad ja vähem staatilised ning selle asemel tuleks neis kajastada paremini inimõigustealaste riigistrateegiate rakendamist ja anda ülevaade ELi kohapealse tegevuse mõjust;

ELi inimõiguste ja demokraatia strateegiline raamistik ja (uus) tegevuskava

17. kordab oma seisukohta, et inimõiguste ja demokraatia küsimuste tingimusteta integreerimisel oma suhetesse muu maailmaga tähendas ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilise raamistiku ja esimese tegevuskava vastuvõtmine 2012. aastal ELi jaoks olulist teetähist;

18. peab kiiduväärseks asjaolu, et nõukogu võttis 2015. aasta juulis vastu uue inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2015–2019); kiidab Euroopa välisteenistust komisjoni, Euroopa Parlamendi, liikmesriikide, kodanikuühiskonna ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonidega konsulteerimise eest esimese tegevuskava hindamise ja uue koostamise ajal;

19. väljendab heameelt ELi uuendatud lubaduse üle edendada ja kaitsta inimõigusi ning toetada demokraatiat kõikjal maailmas; märgib, et tegevuskava eesmärk on võimaldada ELil tegutseda inimõiguste ja demokraatia valdkonnas keskendunumalt, süsteemsemalt ja kooskõlastatumalt ning suurendada poliitikameetmete ja vahendite mõju kohapeal; sellega seoses toetab viie strateegilise tegevusvaldkonna tähtsustamist;

20. palub komisjoni asepresidendil ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal, Euroopa välisteenistusel, komisjonil, nõukogul ja liikmesriikidel tagada uue tegevuskava tõhus ja sidus rakendamine; juhib eriti tähelepanu sellele, et on oluline suurendada tõhusust ja maksimeerida kohalikku mõju seoses ELi kasutatavate vahenditega inimõiguste ja demokraatia edendamiseks maailmas; toonitab vajadust reageerida inimõiguste rikkumistele kiiresti ja asjakohaselt; kordab, kui oluline on tugevdada jõupingutusi eesmärgiga integreerida inimõigused ja demokraatia kogu ELi välistegevusse, seahulgas kõrgel poliitilisel tasandil;

21. rõhutab, et uues tegevuskavas sätestatud kaugeleulatuvate eesmärkide täitmiseks peab EL nägema ette piisavad vahendid ja asjatundlikkuse nii delegatsioonide ja peakorterite spetsiaalsete inimressursside kui ka projektide jaoks kättesaadavate rahaliste vahendite kujul;

22. kordab oma seisukohta, mille kohaselt on inimõiguste ja demokraatia tegevuskava sidusaks ja järjepidevaks edendamiseks vaja liikmesriikide ja ELi institutsioonide vahelist kindlat üksmeelt ja tõhusamat kooskõlastamist; tuletab meelde, et tegevuskava puudutab nii ELi kui ka liikmesriike; toonitab seetõttu kindlalt, et liikmesriigid peaksid tegevuskava ja ELi strateegilise raamistiku rakendamisel eranditult võtma suurema vastutuse ja kasutama neid eeskujuna inimõiguste ja demokraatia kahe- ja mitmepoolsel edendamisel; märgib positiivselt ära uue tegevuskava kavandatava vahetõhendamise ning toonitab kaasavate konsultatsioonide tähtsust, et püsivalt kajastada inimõiguste integreerimise valdkonnas saavutatud tulemusi;

23. nõuab sellega seoses tungivalt, et välisasjade nõukogu arutaks korrapäraselt demokraatia ja inimõiguste teemasid; kordab oma üleskutset välisasjade nõukogule korraldada iga-aastane avalik arutelu ELi tegevuse üle inimõiguste ja demokraatia valdkonnas;

24. kiidab Euroopa välisteenistust ja komisjoni esimese tegevuskava rakendamisest aruandmise eest ja ootab samasuguse aruandluse jätkumist uue tegevuskava raames; tuletab lisaks meelde oma kindlat soovi olla uue tegevuskava rakendamisega tihedalt seotud ja osaleda asjakohastes aruteludes;

Neljapäev, 17. detsember 2015

25. kutsub komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles töötama koostöös kõigi volinikega välja programmi inimõiguste integreerimiseks ELi eri tegevusvaldkondadesse, eelkõige arengu, rände, keskkonna, tööhõive, internetiandmete kaitse, kaubanduse, investeringute, tehnoloogia ja ettevõtluse valdkonda;

Ülevaade muudest ELi poliitikavahenditest

ELi inimõiguste eriesindaja volitused

26. tuletab meelde, kui olulised on ELi inimõiguste eriesindaja volitused ELi nähtavuse ja tulemuslikkuse suurendamiseks inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete kaitsmisel ja edendamisel kõikjal maailmas; kiidab praeguse eriesindaja märkimisväärseid saavutusi ja tema korrapärast suhtlemist Euroopa Parlamendi ja kodanikuühiskonnaga;

27. väljendab heameelt ELi eriesindaja volituste pikendamise üle 2017. aasta veebruarini ning kordab oma taotlust muuta need volitused alaliseks; nõuab seepärast volituste läbivaatamist eesmärgiga anda ELi eriesindajale algatusõigus, piisavalt töötajaid ja rahalisi vahendeid ning võimalus võtta avalikult sõna, anda aru kolmandatesse riikidesse toimunud visiitide tulemustest ja edastada ELi seisukoht inimõiguste küsimustes, et tugevdada ELi eriesindaja rolli tema nähtavuse ja mõjususe suurendamise kaudu;

28. kordab oma nõudmist, et nõukogu sätestaks piirkondlike ELi eriesindajate volitustes nõude teha tihedat koostööd ELi inimõiguste eriesindajaga;

Inimõigustealased riigistrateegiad ja ELi delegatsioonide roll

29. märgib, et pärast ELi delegatsioonide, ELi institutsioonide ja liikmesriikide kooskõlastatud jõupingutusi on poliitika- ja julgeolekukomitee kinnitanud 132 inimõigustealast riigistrateegiat; väljendab uuesti oma toetust inimõigustealaste riigistrateegiate eesmärgile kohandada ELi tegevus igas riigis selle konkreetse olukorra ja vajadustega; juhib tähelepanu sellele, et inimõigustealaseid riigistrateegiaid tuleb pidevalt hinnata ja vajaduse korral kohandada, ning nõuab inimõigustealaste riigistrateegiate koostamisel ja rakendamisel ELi delegatsioonide, liikmesriikide saatkondade ja ELi institutsioonide vahel veelgi paremat koostööd, suhtlemist ja teabevahetust;

30. nõuab veel kord, et Euroopa Parlamendi liikmetel oleks juurdepääs strateegiate sisule asjakohasel kujul, et täita oma ülesandeid nõuetekohaselt ja läbipaistvalt; soovib Euroopa välisteenistusel ja komisjonil teha väljaspool teatavaks iga strateegia eesmärk, et suurendada inimõigustealaste riigistrateegiate läbipaistvust; nõuab, et Euroopa välisteenistus võtaks iga eraldiseisva strateegia puhul kasutusele selged ja mõõdetavad arengunäitajad;

31. rõhutab kindlalt, et on oluline võtta inimõigustealaseid riigistrateegiaid arvesse kõikidel üksikute kolmandate riikidega seotud poliitikakujundamise tasanditel, sealhulgas kõrgetasemeliste poliitiliste dialoogide ja inimõigustealaste dialoogide ettevalmistamisel ning riigistrateegia dokumentide ja iga-aastaste tegevuskavade koostamisel;

32. väljendab heameelt kõikide delegatsioonide ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonide juurde inimõiguste ja/või soolise võrdsuslikkuse valdkonna kontaktisikute määramise üle; märgib siiski, et veebis avalikult kättesaadav teave on sageli aegunud, ja seepärast nõuab selle kiiret ülevaatamist;

33. tuletab meelde oma soovitud komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Euroopa välisteenistusele töötada välja selged tegevussuunised kontaktisikute rolli kohta delegatsioonides, et anda neile volitused toimida tõeliste inimõiguste valdkonna nõustajatena ja võimaldada neil delegatsiooni töö optimeerimiseks teha oma tööd tulemuslikult, siduvalt ja kaasavalt; arvab, et inimõiguste valdkonna kontaktisikute tööd peavad võrdväärselt toetama ka liikmesriikide diplomaatilised töötajad; on seisukohal, et inimõiguste valdkonna kontaktisikud peaksid tegema oma tööd täiesti sõltumatult ja ilma kolmandate riikide ametiasutuste poliitilise sekkumise ja ahistamiseta, eriti nende kontaktide puhul inimõiguste aktivistide ja kodanikuühiskonnaga;

Neljapäev, 17. detsember 2015

Inimõigustealased dialoogid ja konsultatsioonid

34. tunnistab, et kolmandate riikidega peetavad inimõigustealased dialoogid võivad olla tõhusad kahepoolse suhtluse ja koostöö vahendid inimõiguste edendamisel ja kaitsmisel, kui neid ei peeta omaette eesmärgiks, vaid vastaspoole konkreetsete kohustuste ja saavutuste tagamise vahendiks; seepärast peab kiiduväärseks ja toetab inimõigustealaste dialoogide alustamist järjest arvukamate riikidega, näiteks Myanmar/Birmaga; märgib sellega seoses positiivselt ära näiteks ELi ja Moldova vahelise inimõigustealase dialoogi kuuenda voo:

35. soovib tungivalt komisjoni asepresidendil ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ning Euroopa välisteenistusel oma inimõigustealastes dialoogides ja vastavate kodanikuühiskonna seminaride korraldamisel selgelt keskenduda tulemustele, mis kajastavad inimõigustealaseid riigistrateegiaid; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus korraldaks järjepidevalt kodanikuühiskonna organisatsioonidega peetavaid ettevalmistavaid dialooge, millele dialoog ise peaks tuginema; lisaks nõuab, et komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, ELi inimõiguste eriesindaja ning Euroopa välisteenistus inimõigustealaste dialoogide käigus vastutustundlikul ja läbipaistval viisil süstemaatiliselt tõstataksid ohustatud või vangistatud inimõiguste kaitsjate, poliitvangide ja inimõiguste rikkumise üksikjuhtumeid; peab hädavajalikuks, et Euroopa välisteenistus süstemaatiliselt tagaks, et iga inimõigustealase dialoogi käigus võetud kõik kohustused täidetakse;

36. kordab oma üleskutset Euroopa välisteenistusele töötada välja laiahaardeline mehhanism inimõigustealaste dialoogide toimimise jälgimiseks ja läbivaatamiseks koostöös kodanikuühiskonna ja inimõigusorganisatsioonidega, et suurendada nende mõju; usub, et kui niisugused dialoogid pidevalt ebaõnnestuvad, tuleks sellest teha poliitilisi järeldusi ja kasutada alternatiivseid vahendeid, millega toetada asjaomases riigis inimõiguste edendamist; märgib sellega seoses, et inimõigustealane dialoog Venemaaga peatati 2014. aastal, ning märgib ka Hiina ja Valgevenega peetavate inimõigustealaste dialoogide tulemuste puudumist; nõuab seepärast tungivalt, et Euroopa välisteenistus vaataks Venemaa ja Hiinaga seotud inimõiguste strateegia põhjalikult läbi;

37. nõuab, et EL ja selle delegatsioonid tugevdaksid poliitilist dialoogi valitsustega, kes rikuvad inimõigusi, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, kaasates sellese dialoogi kodanikuühiskonna, ning nõuab kindlalt, et inimõigustealases poliitilises dialoogis ELi ja kolmandate riikide vahel võetaks kasutusele mittediskrimineerimise mõiste laiem ja kõikehõlmavam määratlus, mis hõlmaks muu hulgas lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste mittediskrimineerimist ning samuti mittediskrimineerimist usutunnistuse või veendumuste, soo, rassilise või etnilise päritolu, vanuse, puude või seksuaalse sättumuse alusel; rõhutab, et eriti nendes riikides, kus inimõiguste väljaarendamise ja nende austamise olukord on halb, tuleks arenguabi säilitada ja isegi tugevdada, kuid eelistatult suunata see abi kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike valitsusväliste partnerite kaudu, samuti tuleks olukorda süstemaatiliselt jälgida ning nõuda valitsustelt kohustuste võtmist inimõiguste olukorra parandamiseks kohapeal;

38. tunnistab, kui olulised on autoritaarsete režiimide puhul üksikisikute vastased täiendavad meetmed (sihipärased sanktsioonid, nagu vara külmutamine või reisikeeld), kui dialoogid pidevalt ebaõnnestuvad;

ELi inimõigustealased suunised

39. väljendab heameelt asjaolu üle, et nõukogu võttis 2014. aasta mais vastu ELi inimõiguste alased suunised sõnavabaduse kohta internetis ja mujal; tuletab sellegipoolest meelde oma taotlust Euroopa välisteenistusele täpsustada ELi suunistes käsitletud teemade valikuprotsessi ja konsulteerida enne teemade valimist selles küsimuses ka Euroopa Parlamendi ja kodanikuühiskonnaga;

40. kordab oma üleskutset komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Euroopa välisteenistusele rakendada tõhusalt ja järjepidevalt ELi suuniseid rahvusvahelise humanitaarõiguse kohta⁽¹⁾, sealhulgas seoses konfliktide ja humanitaarkriisidega sellistes riikides nagu Süüria, Iraak, Liibüa ja Ukraina; selle taustal soovib Euroopa välisteenistusel toetada kodanikuühiskonna organisatsioone, mis edendavad rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimist riigi ja valitsusväliste osalejate tasandil; lisaks nõuab tungivalt, et EL kasutaks aktiivselt kõiki oma käsutuses olevaid vahendeid, et edendada rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimist riigi ja valitsusväliste osalejate tasandil; nõuab, et EL ja liikmesriigid aitaksid kaasa Šveitsi ja Rahvusvahelise Punase Risti Komitee käimasolevale algatusele, mis käsitleb rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimise tugevdamist;

⁽¹⁾ https://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/hr/news53.pdf

Neljapäev, 17. detsember 2015

41. rõhutab kindlalt, kui oluline on süstemaatiliselt hinnata ELi inimõigustealaste suuniste ning sealhulgas lapse õiguste edendamist ja kaitset käsitlevate ELi suuniste rakendamist hästi määratletud võrdlusnäitajate alusel; on seisukohal, et suuniste nõuetekohase rakendamise tagamiseks tuleb võtta täiendavaid meetmeid eesmärgiga suurendada Euroopa välisestistuse, ELi delegatsioonide töötajate ja liikmesriikide välismaal asuvate esinduste seas teadlikkust nende sisust; kordab oma nõudmist, et kodanikuühiskonda ja inimõigusorganisatsioone kaasataks aktiivsemalt suuniste valimisse, väljatöötamisse, hindamisse ja läbivaatamisse;

Inimõigused ja demokraatia ELi välispoliitikas ja vahendites

42. tuletab meelde, et EL on võtnud endale kohustuse keskenduda suhetes kolmandate riikidega inimõigustele ja demokraatiale; rõhutab seetõttu, et inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamist tuleb toetada kõikide ELi poliitikavaldkondade ja vastavate rahastamisvahendite kaudu, millel on välismõõde, nagu laienemis- ja naabrusepoliitika, ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning arengu-, kaubandus-, rände-, õigus- ja sisepoliitika; tõstab sellega seoses esile ELi hiljutised jõupingutused inimõiguste rikkumiste lisamiseks kriisienetusega seotud varajase hoiatamise maatriksisse;

43. toonitab ELi aluslepingu kohast kohustust tagada, et kogu liidu välispoliitika ja tegevus kujundatakse välja ja viiakse ellu viisil, mis tugedab ja toetab inimõigusi ja õigusriiki;

44. on arvamisel, et ELi välisrahastamisvahendid on olulised demokraatia ja inimõiguste edendamiseks ja nende väärtuste kaitsmiseks välisriikides; kordab oma nõudmist parandada kooskõla erinevate valdkondlike ja geograafiliste vahendite vahel;

45. võtab teadmiseks komisjoni jõupingutused, et täita oma kohustust lisada inimõigustealased sätted oma seadusandlike ja muude kui seadusandlike ettepanekute, rakendusmeetmete ja kaubanduslepingute mõjuhindangutesse; nõuab tungivalt, et komisjon parandaks mõjuhindangute kvaliteeti, põhjalikkust ja järelmeetmeid, et tagada inimõigustealaste küsimuste süstemaatiline integreerimine; juhib tähelepanu rollile, mis võiks selles protsessis olla kodanikuühiskonnal;

Laienemine ja naabrusepoliitika

46. tuletab meelde, et ELi laienemispoliitika on üks jõulisemaid vahendeid inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamise tugevdamiseks; märgib, et laienemisprotsessi jätkatakse, olenemata asjaolust, et läbirääkimiste hetkeseisu ja asjaomaste riikide olukorra tõttu ei toimu ükski laienemine enne 2019. aastat, kuid peab kiiduväärseks uue käsituse rakendamist kohtusüsteemi ja põhiõigusi ning õigust, vabadust ja turvalisust käsitlevate peatükkidega seotud ühinemisläbirääkimistel, mille puhul võetakse täiel määral arvesse nende reformide nõuetekohaseks elluviimiseks vajalikku aega;

47. väljendab muret sõna- ja meediavabaduse olukorra halvenemise pärast teatavates laienemisprotsessis osalevates ja mitmetes Euroopa naabruses asuvates riikides; rõhutab tungivat vajadust suurendada neis riikides meedia sõltumatust ja omandilise kuuluvuse läbipaistvust ning käsitleda ajakirjanikele avaldatavat poliitilist ja majanduslikku survet, millega kaasneb sageli tsensuur ja enesetsensuur; palub komisjonil ühinemisläbirääkimiste protsessis jätkuvalt jälgida ja tähtsustada sõna- ja meediavabaduse austamist;

48. taunib tõsiasja, et vähemuste kaitse õigusraamistike nõuetekohane rakendamine on jätkuvalt keeruline ülesanne, nagu on märgitud komisjoni laienemisstrateegias aastateks 2014–2015⁽¹⁾; kutsub laienemisprotsessis osalevaid riike üles tõhustama oma jõupingutusi edendada vähemuste tunnustamist nende parema kaasamisega otsustamisprotsessidesse ja haridussüsteemi, keskendudes eriti roma lastele; nõuab tungivalt, et EL jälgiks tähelepanelikult kogu laienemisprotsessi vältel inimõigusi ja sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate isikute õigusi kaitsvate sätete rakendamist ning võitlust diskrimineerimise kõigi vormide, kaasa arvatud seksuaalse sättumuse alusel toimepandavate vihakuritegude vastu;

49. täheldab murega demokraatliku poliitilise kultuuri olukorra halvenemist mõnes kandidaatriigis ja potentsiaalses kandidaatriigis ning mitmetes Euroopa naabruses asuvates riikides; tuletab meelde, et hea valitsemistava, õigusriigi põhimõtte austamine, arvamusvabadus ja inimõigused, poliitiline dialoog, kompromissi saavutamine ja kõikide sidusrühmade kaasamine otsustamisprotsessi on demokraatlike režiimide keskmes; märgib samavõrra murelikult vähesed edusamme, mida laienemisprotsessis osalevad riigid on teinud kohtusüsteemi sõltumatuse parandamisel ja korrupsiooniga võitlemisel; ühineb komisjoni nõudmisega, et laienemisprotsessis osalevad riigid jõuaksid juhtumite uurimises, süüdistuste esitamises ja lõplikes süüdimõistmistes usutavate tulemusteni;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_et.pdf

Neljapäev, 17. detsember 2015

50. tuletab Euroopa naabruspoliitika käimasoleva läbivaatamise raames meelde, et Euroopa Liidu lepingus on sätestatud, et liit arendab naabruses asuvate riikidega privilegeeritud suhteid, mis rajanevad liidu väärtustel, sealhulgas inimõiguste ja demokraatia austamisel⁽¹⁾; tuletab samuti meelde, et pärast 2011. aastal aset leidnud araabia kevadet on EL oma naabruspoliitika ümber kujundanud ning tugineb põhimõttele „rohkema eest rohkem“, mille eesmärk on tugevdada demokraatlikke institutsioone ja inimõiguste edendamist; toonitab tõsiasja, et tähelepanuväärsed probleemid, millega ELi naaberriigid on viimastel aastatel pidanud toime tulema, nagu Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas ebastabiilsuse ja konfliktide levimine, mida on ära kasutanud äärmuslaste ja džihaadi võitlejate rühmitused, ühtlasi Venemaa tegevusest tingitud inimkannatused, on inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamist oluliselt mõjutanud;

51. väljendab seepärast oma veendumust, et läbivaadatud Euroopa naabruspoliitika keskmes peaks endiselt olema inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamine; kordab, et inimõiguste ja demokraatia edendamine on üheaegselt nii partnerriikide kui ka ELi huvides;

52. rõhutab, et EL peaks jätkama demokraatlike ja tõhusate inimõiguste valdkonna institutsioonide, kodanikuühiskonna ja vaba meedia aktiivset toetamist naaberriikides; märgib sellega seoses positiivselt ära jätkuva märkimisväärse toetuse, mida antakse demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning kodanikuühiskonna naabrusrahastu raames; väljendab samuti heameelt Euroopa demokraatia rahastu järjepideva ja tõhusa tegevuse üle ida- ja lõunanaabruses demokraatia edendamise ning põhiõiguste ja -vabaduste austamise nimel, nagu on märgitud Euroopa demokraatia rahastut käsitlevas Euroopa Parlamendi esimeses hindamisraportis⁽²⁾; soovib tungival, et EL ja liikmesriigid endiselt pakuksid oma üleminekuprotsessidest lähtuvaid mõjusaid stiimuleid ja oskusteavet, et toetada demokraatlikke reformiprotsesse ELi naaberriikides;

53. jääb kindlaks seisukohale, et on hädavajalik teha lõpp Venemaa agressioonile Ukrainas ning tagada stabiilsus ja inimõiguste austamine;

Inimõigused ja kaubandus

54. väljendab veel kord oma toetust inimõigusi käsitlevate klauslite süstemaatilisele integreerimisele kõigisse ELi ja kolmandate riikide vahelistesse rahvusvahelistesse lepingutesse, võttes muu hulgas arvesse Euroopa sotsiaaldialogi ja ILO tööstandardeid; palub komisjonil tõhusalt ja süstemaatiliselt jälgida ja hinnata inimõigusi käsitlevate klauslite rakendamist ja anda Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru inimõiguste austamise kohta partnerriikides; väljendab heameelt asjaolu üle, et nõukogu kasutab süstemaatilisemalt piiravaid meetmeid nende kolmandate riikide suhtes, kes rikuvad tahtlikult inimõigusi; soovib sellega seoses, et EL võtaks inimõigusi käsitlevates klauslites sätestatud asjakohaste meetmete rakendamiseks konkreetseid samme, kui kolmas riik, kellega on sõlmitud leping, rikub raskelt inimõigusi;

55. väljendab heameelt asjaolu üle, et 1. jaanuaril 2014 jõustus uus üldiste tariifsete soodustuste kava (määrus (EL) nr 978/2012); märgib positiivselt ära asjaolu, et 2014. aasta lõpuks oli 14 riigile antud säästvat arengut ja head valitsemistava stimuleeriva erikorra (GSP+) soodustused, ning tuletab meelde, et riigid peavad hoolitsema 27 põhilise rahvusvahelise konventsiooni ratifitseerimise eest ja jälgima nende tõhusat rakendamist kooskõlas kriteeriumidega, mis on sätestatud nii asjaomastes konventsioonides kui ka ELi tasandil; ootab, et komisjon hindaks asjaolusid tõhusalt ja läbipaistvalt ning annaks 2015. aasta lõpuks Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru sellest, milline on GSP+ soodustuste saajate puhul konventsioonide ratifitseerimise staatus ja kui tõhusalt neid rakendatakse; kordab oma soovitusi, et Rooma statuut tuleb lisada konventsioonide tulevasse loendisse;

Äritegevus ja inimõigused

56. on seisukohal, et kaubandus ja inimõigused võivad käia käsikäs ja äriühingudel on inimõiguste ja demokraatia edendamisel täita oluline roll; on veendunud, et inimõiguste edendamine peaks rajanema valitsuse ja erasektori koostööl; kinnitab sellega seoses veel kord, et Euroopa ettevõtted peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, millega tagatakse, et nende tegevus kolmandates riikides on kooskõlas inimõigustealaste standarditega; lisaks kinnitab, kui oluline on, et EL edendaks ettevõtja sotsiaalset vastutust ja et Euroopa ettevõtted täidaksid ettevõtlust ja inimõigusi käsitlevate rahvusvaheliste

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:ET:PDF>

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0274.

Neljapäev, 17. detsember 2015

standardite edendamisel juhtrolli; nõuab ka, et EL täidaks aktiivset rolli ÜRO inimõiguste ning rahvusvaheliste korporatsioonide ja muude ettevõtjate töörühma 12. istungjärgul ning toetaks pingutusi nende poliitika kooskõlastamiseks rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud OECD suunistega; soovib ELil ja liikmesriikidel osaleda arutelus, mis puudutab äritegevust ja inimõigusi käsitlevat õiguslikult siduvat rahvusvahelist õigusakti ÜRO süsteemi raames;

57. on ülaltoodud silmas pidades veendunud, et Euroopa välis teenistus peaks nõudma, et ELi delegatsioonid teeksid kolmandates riikides tegutsevate ELi ettevõtete koostööd, mille eesmärk on tagada ettevõtlusega seotud tegevuses inimõiguste austamine; tuletab lisaks meelde oma soovi, et ELi delegatsioonid lisaksid demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames korraldatavatesse kohalikesse projektikonkurssidesse prioriteetsena inimõiguste austamise äritegevuses ning et ELi delegatsioonid võtaksid inimõiguste kaitsjaid käsitlevate ELi suuniste kohaselt kõik vajalikud meetmed inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks;

58. kordab oma üleskutset komisjonile anda 2015. aasta lõpuks aru selle kohta, kuidas ELi liikmesriikides rakendatakse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid⁽¹⁾;

59. nõuab ELilt kooskõlastatud jõupingutusi maa hõivamise probleemi lahendamiseks asjakohaste kaitsemeetmete edendamise abil, et vältida sellist nähtust asjaomastes riikides ning ELi ja teiste Euroopa riikide ettevõtete seas, kes nendes riikides tegutsevad;

60. nõuab, et EL töötaks välja katseprojekti inimõiguste jagamatuse, maaküsimuste (maa hõivamine ja sunniviisiline väljatõstmine) ning sellekohase ELi poliitika sidususe kohta; nõuab, et EL annaks aru oma kaalutlustest majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti fakultatiivprotokolliga ühinemise küsimuses vastavalt ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas (2015–2019) võetud kohustusele;

Inimõigused ja areng

61. on seisukohal, et arengukoostöö ning inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamine peaksid käima käikäes; tuletab sellega seoses meelde, et ÜRO on märkinud, et inimõigustel põhineva käsitlusviisi puudumise korral ei ole võimalik saavutada arengueesmärke täiel määral; tuletab samuti meelde, et EL on võtnud omale kohustuse toetada partnerriike, võttes arvesse nende arengualast olukorda ning inimõiguste ja demokraatia valdkonnas tehtud edusamme; innustab lisama selgelt määratletud tulemuste raamistikke kõikidesse vahenditesse, et tagada tõrjutud ja haavatavate rühmade kaasamine ning peavoolustada inimõigustel põhinevat käsitust;

62. peab kiiduväärseks 2014. aasta aprillis avaldatud ja nõukogu tunnustuse leidnud komisjoni töödokumenti ELi arengukoostöö õigustel põhineva lähenemisviisi kohta, mis hõlmab kõiki inimõigusi, sealhulgas naiste ja tütarlaste õigusi; ergutab komisjoni jälgima õigustel põhineva lähenemisviisi rakendamist ning tagama, et inimõigused ja arengukoostöö tugevdavad kohapeal teineteist; palub komisjonil anda ELi õigustel põhineva lähenemisviisi meetmete paketi rakendamisele läbipaistev ja avalik hinnang; nõuab tungivalt, et EL tugevdaks oma rolli inimõiguste tugeva toetajana maailmas ning kasutaks kooskõlas säästva arengu uue 16. eesmärgiga tõhusalt, järjepidevalt ja läbimõeldult kõiki olemasolevaid vahendeid inimõiguste edendamiseks, inimõiguslaste kaitsmiseks ja tulemuslikuks arenguabipoliitikaks;

63. kiidab heaks ulatusliku säästva arengu tegevuskava 2030 vastuvõtmise ÜRO eritippkohtumisel New Yorgis ning ELi juhtrolli selles protsessis, eelkõige aga selliste põhiväärtuste nagu inimõiguste ja hea valitsemistava kaasamise; märgib kiitvalt, et uues tegevuskavas on selgelt kirjas inimõigustega seotud kohustused ning et kõigi selle 17 eesmärgi ja 169 sihi puhul püütakse tagada kõigi inimeste inimõigused; ühineb nägemusega, millel see dokument rajaneb ja mis näeb ette maailma, kus kõikjal austatakse inimõigusi ja inimväärikust, õigusriigi põhimõtet, õiglust, võrdsust ja mittediskrimineerimist, samuti rassilise, etnilise ja kultuurilise mitmekesisuse austamist ning võrdsed võimalusi, mis võimaldavad täielikult rakendada inimpotentsiaali ja aitavad luua ühist jõukust; rõhutab vajadust tagada, et säästva arengu tegevuskava aastani

⁽¹⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

Neljapäev, 17. detsember 2015

2030, selle järelevalvemeetmed ja selle rakendamine tulevikus kõigi huvirühmade, sh kodanikuühiskonna ja erasektori poolt, põhineksid inimõigustel ja soolisel võrdsuslikkusel rajaneval lähenemisviisil ning samuti vaesuse kaotamise, ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamise ning majanduse demokratiseerimise eesmärkidel;

64. rõhutab tähtsust, mis on poliitikavaldkondade arengusidususel uue säästva arengu tegevuskava eesmärkide saavutamisel; märgib, et inimõigustel põhinev lähenemisviis peaks viima poliitikavaldkondade arengusidususe parema mõistmiseni, sest kui õiguste kasutamise ees seisvaid takistusi ei kõrvaldata, ei saavutata ka edu säästva arengu suunas liikumisel ja vaesuse kaotamisel;

65. kinnitab, et kiiresti on vaja tegeleda vaesusega seotud ja unarusse jäetud haiguste ülemaailmse probleemiga; nõuab ulatuslikku pikaajalist poliitilist strateegiat ja tegevuskava ülemaailmse tervise, innovatsiooni ja ravimitele juurdepääsu kohta, mis hõlmab muu hulgas investeerimist teadus- ja arendustegevusse, et tagada õigus elatusasemele, millest piisab iga inimese tervise ja heaolu jaoks, ilma diskrimineerimiseta rassi, usu, poliitiliste veendumuste, majandusliku või sotsiaalse olukorra, soodentiteedi või seksuaalse sättumuse alusel;

66. rõhutab, et Addis Abeba tegevuskava tähendab kohustust luua kõigi jaoks üldised sotsiaalkaitse põhialused, üldine tervisekindlustus ja esmase tähtsusega avalikud teenused, sh tervishoid ja haridus;

67. märgib positiivsena ära Euroopa välisteenistuse ja komisjoni koostatud ning nõukogu kinnitatud terrorismivastase juhenddokumendi eesmärgiga tagada inimõiguste austamine kolmandate riikidega seotud terrorismivastaste toetusprojektide kavandamisel ja rakendamisel; palub Euroopa välisteenistusel ja komisjonil tagada dokumendi tõhus rakendamine, alustades selle laiaulatusliku levitamise; tuletab sellega seoses meelde asjaolu, et põhiõiguste ja -vabaduste austamine on eduka terrorismivastase poliitika, sh digitaalsete jälgimistehnoloogiate kasutamise alus; toetab rahvusvahelisi jõupingutusi, mida tehakse, et peatada ISIS/Da'eshi toime pandud inimõiguste rikkumised;

Põlisrahvaste õigused

68. palub Euroopa välisteenistusel, komisjonil ja liikmesriikidel toetada põlisrahvaste õiguste eksperdirühma volituste läbivaatamist kooskõlas põlisrahvaste maailmakonverentsi lõppdokumendiga (ÜRO Peaassamblee resolutsioon 69/2⁽¹⁾), et jälgida, hinnata ja parandada põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni rakendamist; nõuab tungivalt, et liikmesriigid nõuaksid, et kõik erimenetluste volitatud esindajad pööraksid erilist tähelepanu probleemidele, mis on põlisrahvaste hulka kuuluvatel naistel ja tütarlastel, ja annaksid sellistest probleemidest süstemaatiliselt aru ÜRO Inimõiguste Nõukogule; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid toetaksid aktiivselt kogu süsteemi hõlmava põlisrahvaste tegevuskava väljatöötamist, nagu nõudis ÜRO Peaassamblee oma 2014. aasta septembris vastuvõetud resolutsioonis, eelkõige mis puudutab korrapärase konsulteerimise korraldamist põlisrahvastega selles protsessis; peab ülimalt kahetsusväärseks, et mõnes Lääne-Aafrika piirkonnas aheldatakse psüühikahäiretega inimesi metsas puude külge või jäetakse tänavatele maha, ja et kohalikud kogukonnad kiidavad sellist laialdaselt levinud tava heaks;

ELi tegevus rände ja pagulaste valdkonnas

69. väljendab sügavat muret ja solidaarsust arvukate pagulaste ja rändajatega, kes kannatavad konfliktide, tagakiusamise, juhtimisvigade ning ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse võrgustike ohvritena inimõiguste tõsiste rikkumiste all; väljendab samuti sügavat kahetsust ELi territooriumile jõuda püüdnud inimeste traagiliste hukkamiste pärast;

70. toonitab tungivat vajadust võidelda rändevooegade algpõhjustega ja tegeleda seepärast pagulaskriisi välismõõtmega, sh leides jätkusuutlikud lahendused naabruses esinevatele konfliktidele koostöö- ja partnerlussuhete loomise kaudu asjaomaste kolmandate riikidega ning ELi välispoliitika abil; toonitab vajadust rände laiahaardelise inimõigustel põhineva käsitlusviisi järele ning palub ELil tugevdada koostööd ÜRO, sh ÜRO ametite, ning piirkondlike organisatsioonide, valitsuste

⁽¹⁾ <http://wqip2014.org/wp-content/uploads/2013/03/N1446828.pdf>

Neljapäev, 17. detsember 2015

ja vabaihendustega, et tegeleda rändevoogude algpõhjustega ning parandada olukorda konfliktipiirkondade lähedal asuvates põgenikelaagrites; kordab oma üleskutset ELile tagada, et kõigi rände küsimustes tehtavat koostööd ja tagasivõttu käsitlevate lepingute puhul ELi-väliste riikidega järgitaks rahvusvahelist õigust; tuletab meelde, et terviklik rändestrategia – k.a humanitaarkoridoride loomine ja humanitaarviisade andmine – on tihedalt seotud arengu- ja humanitaarpoliitikaga, ja ka muu välispoliitikaga; võtab teadmiseks Euroopa Liidu juhitavate merevägede Vahemere (EUNAVFOR Med) operatsiooni inimsmugeldajate ja inimkaubitsejate vastu; rõhutab ühtlasi, et liidu tasandil tuleb kiiresti välja töötada tugevam poliitika, et tegeleda rändajate ja pagulastega seotud tungivate probleemidega ning töötada välja tõhus, õiglane ja jätkusuutlik mehhanism koormuse jagamiseks liikmesriikide vahel; toonitab meetmeid, mille kohta tegi komisjon 9. septembril 2015 ettepaneku eesmärgiga käsitleda pagulaskriisi välismõõdet ja milleks on näiteks Dublini määruse kavandatud läbivaatamine;

71. kutsub ELi ja liikmesriike üles suurendama toetust võitlusele inimkaubandusega, kasutades selleks oma välispoliitikat ning keskendudes eelkõige ohvrite ja eriti alaealiste kaitsele; on kindlal seisukohal, et EL peaks tugevdama koostööd kolmandate riikide ja teiste oluliste osalistega, et vahetada häid tavasid ning aidata kaasa rahvusvaheliste inimkaubanduse võrgustike lammutamisele; kordab, et kõik ELi liikmesriigid peavad rakendama ELi direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset⁽¹⁾, ja inimkaubanduse kaotamist käsitlevat ELi strateegiat aastateks 2012–2016⁽²⁾;

72. juhib tähelepanu asjaolule, et 2014. aastal pidi 17,5 miljonit inimest kliimaga seotud õnnetuste tagajärjel ümber asuma; juhib tähelepanu asjaolule, et need ümberasumised puudutavad peamiselt lõunapiirkondi, mis on kliimamuutustest kõige enam mõjutatud; juhib tähelepanu asjaolule, et 85 % nendest ümberasumistest leiavad aset arengumaades, peamiselt ühe riigi või riigi osade piires; juhib tähelepanu asjaolule, et osana aastatuhande arengueesmärkidest on ELi liikmesriigid võtnud endale kohustuse eraldada arenguabi rahastamisele 0,7 % SKPst;

73. palub ELil osaleda aktiivselt aruteludes mõiste „kliimapõgenik“ üle, sh selle mõiste võimalikus õiguslikus määratlemises rahvusvahelises õiguses ja võimalikes õiguslikult siduvates rahvusvahelistes lepingutes;

74. nõuab uuesti, et EL võtaks ühise seisukoha relvastatud droonide kasutamise kohta, mille aluseks oleks inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamine ning milles tuleks käsitleda selliseid küsimusi nagu õigusraamistik, proportsionaalsus, aruandekohustus, tsiviilisikute kaitse ja läbipaistvus; nõuab taas tungivalt, et EL keelustaks täisautonoomsete, inimese osaluseta rünnakuid võimaldavate relvade väljatöötamise, tootmise ja kasutamise; kutsub ELi üles seisma vastu kohtuvälistele ja sihivälistele tapmistele ja need keelustama ning kohustuma tagama nõuetekohaste meetmete võtmise kooskõlas siseriiklike ja rahvusvaheliste õiguslike kohustustega, kui on põhjust uskuda, et tema jurisdiktsiooni alla kuuluv üksikisik või organisatsioon võib olla seotud õigusemõistmiseta toimunud sihivälistega tapmisega välismaal;

Rahvusvahelised kultuuri- ja spordiüritused ning inimõigused

75. väljendab tõsist muret selle pärast, et mõningaid suuri spordiüritusi korraldatakse autoritaarsetes riikides, kus rikutakse inimõigusi ja põhivabadusi; toonitab, et üldsuse seas tuleb läbi viia teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, mis on seotud vajadusega tagada inimõiguste järgimine spordiürituste puhul, k.a sunniviisilise prostitutsiooni ja inimkaubanduse probleem; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid teeksid koostööd ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja teiste mitmepoolsete foorumitega, samuti riiklike spordiliitude, ettevõtjate ja kodanikuühendustega, et tagada selliste ürituste puhul täielik inimõiguste järgimine, k.a selle pidamine üheks otsustavaks määramise kriteeriumiks suurte rahvusvaheliste spordiürituste puhul; pöörab sellega seoses erilist tähelepanu eelseisvatele FIFA maailmakarikavõistlustele Venemaal 2018. aastal ja Kataris 2022. aastal ning olümpiamängudele Pekingis 2022. aastal;

⁽¹⁾ ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/eu_strategy_towards_the_eradication_of_trafficking_in_human_beings_2012-2016_1.pdf

Neljapäev, 17. detsember 2015

ELi tegevus mitmepoolsetes organisatsioonides

76. väljendab veel kord oma täielikku toetust ELi jõulisele tegevusele inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamise soodustamisel koostöö kaudu ÜRO struktuuride ja selle eriasutuste, Euroopa Nõukogu, OSCE ning OECDga kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 21 ja 220; peab seetõttu tervitatavaks säästva arengu eesmärkide vastuvõtmist;

77. kordab lisaks, kui oluline on, et EL teeks aktiivselt ja järjepidevalt koostööd kõikide ÜRO inimõigustealaste mehhanismidega, eriti ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee ja ÜRO Inimõiguste Nõukoguga; tunnistas jõupingutusi, mida on teinud Euroopa välisteenistus, ELi delegatsioonid New Yorgis ja Genfis ning ELi liikmesriigid selleks, et suurendada ELi sidusust inimõigustega seotud küsimustes ÜRO tasandil; ergutab ELi tõhustama jõupingutusi, et muuta oma hääل kuuldavaks, sealhulgas laiendades piiriüleste algatuste kasvavat tava ja olles resolutsioonide kaastoetaja ja eestvedaja;

78. nõuab Lääne-Sahara elanike põhiõiguste, sealhulgas ühinemisvabaduse, sõnavabaduse ja kogunemisõiguse austamist; nõuab kõigi Lääne-Sahara elanikest poliitvangide vabastamist; nõuab parlamendiliikmetele, sõltumatutele vaatlejatele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja ajakirjandusele juurdepääsu Lääne-Sahara territooriumidele; nõuab, et ÜRO annaks oma Lääne-Sahara referendumi missioonile (MINURSO) inimõigustega seotud volitused, mis on kooskõlas kõigi teiste ÜRO rahuvalvemissioonide volitustega kogu maailmas; toetab Lääne-Sahara konflikti õiglast ja püsivat lahendamist, tuginedes Sahara rahva enesemääramisõigusele kooskõlas ÜRO asjakohaste resolutsioonidega;

79. tuletab meelde, kui tähtis on säilitada nüüdseks institutsionaliseeritud tava saata ÜRO Peaassambleesse parlamendi delegatsioon; peab kiiduväärseks selle tava taaselustamist 2015. aastal ÜRO Inimõiguste Nõukogu 28. istungjärgul;

80. rõhutab, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu usaldusväärsuse ja legitiimsuse tugevdamiseks peavad kõik selle liikmed järgima kõrgeimaid inimõiguste standardeid ja täitma oma inimõigustega seotud kohustusi; on seisukohal, et inimõigusi tuleb edendada, arendada ja tugevdada kõikidel rahvusvahelistel foorumitel; kutsub komisjoni üles teavitama avalikkust inimõiguste edendamise nimel läbiviidavast tegevusest ja võetavatest meetmetest ning tugevdama selliste rahvusvaheliste organisatsioonide, nagu Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO) ja Maailmapank (Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, Rahvusvaheline Finantskorporatsioon, Mitmepoolne Investeeringute Tagamise Agentuur) aruandekohustust ja vastutust inimõiguste vallas;

81. kinnitab veel kord oma tugevat pühendumust sellele, et tuleb teha lõpp karistamatusele rahvusvahelisele üldsusele murettekitavate kõige raskemate kuritegude puhul ja tagada õiglus sõjakuritegude, inimsusevastaste kuritegude ja genotsiidi ohvrite jaoks, ning kordab seetõttu oma kindlat toetust Rahvusvahelise Kriminaalkohtule; peab kahetsusväärseks, et ükski riik ei ratifitseerinud 2014. aastal Rooma statuuti; toonitab, et kõik riigid on kohustatud tegema lõpu karistamatusele ja võtma vastutusele isikud, kes vastutavad genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude, sealhulgas seksuaalvägivalla toimepanemise eest; väljendab tõsist muret asjaolu pärast, et mitmeid vahistamismäärusi ei ole veel täide viidud; nõuab tungivalt, et EL jätkaks oma kindla diplomaatilise ja poliitilise toetuse osutamist Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ja ÜRO vahelise koostöö tugevdamisele ja laiendamisele, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu raames, ning kahepoolsetes suhetes ja kõikides muudes foorumites; nõuab, et EL – sh selle delegatsioonid – ja liikmesriigid suurendaksid oma jõupingutusi Rooma statuudi universaalsuse edendamiseks ning selle ratifitseerimiseks ja tõhusaks rakendamiseks; palub liikmesriikidel anda Rahvusvahelise Kriminaalkohtu käsutusse vajalikud ressursid ning suurendada toetust rahvusvahelisele kriminaalõiguse süsteemile muu hulgas rahaliste toetuste abil, mida näiteks demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kaudu määratakse kodanikuühiskonna esindajatele; nõuab ELi 2013. aasta rahvusvahelise ja siseriikliku õigussüsteemi vastastikuse täiendavuse abivahendite tõhusat rakendamist;

82. palub ELil ja liikmesriikidel edendada aktiivselt Rahvusvahelist Kriminaalkohtu ja vajadust jõustada selle otsused igat liiki dialoogides kolmandate riikidega;

Neljapäev, 17. detsember 2015

Inimõiguste austamise suurendamine maailmas*Mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabadus*

83. tuletab meelde, et mõttevabadus, südametunnistusevabadus, usu- ja veendumusvabadus on inimõiguste ülddeklaratsioonis tunnustatud põhiline inimõigus, mis on samuti tagatud ÜRO kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 18; tuletab samuti meelde, et see on seotud muude inimõiguste ja põhivabadustega, hõlmates õigust uskuda või mitte uskuda, võrdset vabadust järgida teistlikke, mitteteistlikke või ateistlikke kombetasid, õigust valitud veendumust omandada, muuta ja sellest loobuda või selle juurde naasta; väljendab muret, et mõnes riigis ei järgita ikka veel ÜRO standardeid ja kasutatakse riiklikku repressiooni, mis võib hõlmata füüsilist karistamist, vangistust, ülemäära kõrged trahve ja isegi surmanuhtlust ning kujutab endast usu- ja veendumusvabaduse õiguse rikkumist; tunneb muret selle pärast, et sageneb usu- ja veendumusvabaduse, sh kristlike kogukondade tagakiusamine, samuti nende kogunemiseks kasutatavate ruumide seadusevastane kahjustamine;

84. palub ELil ja liikmesriikidel suurendada oma jõupingutusi, et aidata kaasa religioosse diskrimineerimise kõikide vormide kaotamisele ning edendada kolmandate riikidega suheldes religioonidevahelist dialoogi; nõuab konkreetseid meetmeid, et kaitsta usuvähemusi, mitteusklikke, usust taganejaid ja ateiste, kes on langenud pühaduseetotust käsitlevate seaduste ohvriks, ning kutsub ELi ja liikmesriike tegelema niisuguste seaduste kehtetuks tunnistamisega; tunneb heameelt ELi pühendumuse üle usu- ja veendumusvabaduse edendamisele rahvusvahelistel foorumitel, sh ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportööri mandaadi toetamise läbi; toetab täiel määral ELi tava asuda selleteemaliste resolutsioonidega seoses ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja ÜRO Peaassambleel juhtrolli; nõuab konkreetseid meetmeid ja samme ELi usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse suuniste tõhusaks rakendamiseks ja täiustamiseks; on arvamusel, et meetmeid tuleb võtta nii rahvusvahelistel kui ka piirkondlikel foorumitel, säilitades avatud, läbipaistvat ja regulaarset dialoogi usuühenduste ja -kogukondadega, kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 17, sh ELi delegatsioonide kaudu; juhib samuti tähelepanu vajadusele tagada ELi töötajate süstemaatiline ja järjepidev koolitus peakorterites ja delegatsioonides;

ELi võitlus surmanuhtluse vastu

85. peab kiiduväärseks komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Nõukogu peasekretäri 2014. aasta oktoobri ühisdeklaratsiooni⁽¹⁾, milles kinnitati nende jõulist ja absoluutset vastuseisu surmanuhtlusele kõigil juhtudel ja kõigil asjaoludel; jääb oma seisukohale, et surmanuhtluse ülemaailme kaotamine peaks olema inimõigustega seoses üks ELi keskseid eesmärke; märgib, et kolmandatele riikidele uimastivastase poliitika jaoks antava toetuse puhul tuleks püüelda surmanuhtluse kaotamise poole uimastitega seotud süütegude eest; taotleb, et EL ja liikmesriigid võtaksid seoses 2016. aasta juunis Norras Oslos toimuva surmanuhtlusevastase kuuenda maailmakongressiga ühemõtteliselt sõna surmanuhtluse vastu, võtaksid surmanuhtluse kaotamise vallas veel tõsisemaid kohustusi ning toetaksid selleteemalisi avalikke teavituskampaaniaid;

86. väljendab oma muret surmaotsuste ja hukkamiste arvu suurenemise pärast kõikjal maailmas; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et mõne riigi õigusaktides on endiselt sätestatud surmanuhtlus; peab kahetsusväärseks, et Valgevene on jätkanud pärast kaheaastast katkestust hukkamistega; kordab seepärast uuesti oma üleskutset Valgevenele rakendada surmanuhtluse suhtes moratorium, mis peaks lõpuks viima surmanuhtluse kaotamiseni; märgib, et kaheksas riigis määratakse surmanuhtlust homoseksuaalsuse eest;

87. nõuab kümneid kolmandates riikides hukkamist ootavaid Euroopa kodanikke silmas pidades tungivalt, et Euroopa välisteenistus, komisjon ja liikmesriigid esitaksid suunised kõikehõlmava ja tulemusliku Euroopa surmanuhtluse vastase poliitika väljatöötamiseks, ning et need suunised hõlmasid tugevaid ja tõhustatud mehhanisme isikute tuvastamise, õigusabi andmise ja diplomaatilise esindatuse valdkonnas;

88. nõuab, et EL tegeleks edasi surmanuhtlust kohaldavate riikidega, kasutades ära kõiki diplomaatilisi ja koostöövahendeid surmanuhtluse kaotamise kindlustamiseks; kordab lisaks oma nõuet ELile jälgida jätkuvalt hukkamistingimusi riikides, kus kasutatakse endiselt surmanuhtlust;

⁽¹⁾ <http://www.coe.int/en/web/portal/10-october-against-death-penalty>

Neljapäev, 17. detsember 2015

Võitlus piinamise ja väärkohtlemise vastu

89. on seisukohal, et pärast ÜRO piinamisvastase konventsiooni vastuvõtmise 30. aastapäeva ja arvestades, et piinamist ja väärkohtlemist rakendatakse jätkuvalt kõikjal maailmas, peaks EL suurendama oma jõupingutusi eesmärgiga kaotada need tõsised inimõiguste rikkumised; rõhutab asjaolu, et selliste haavatavate rühmade liikmed nagu lapsed ja naised või etnilised, keelelised või usuvähemused puutuvad kinnipidamisasutustes sagedamini kokku piinamise või väärkohtlemisega, mistõttu tuleb neile erilist tähelepanu pöörata; nõuab seepärast tungivalt, et Euroopa välisteenistus ning komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tegeleksid suuremate poliitiliste kohustuste ja süsteemsema avaliku seisukoha võtmise kaudu jõulisemalt piinamise vastu võitlemise ja muu julma, ebainimliku ja alandava kohtlemise või karistamisega, kajastades väärtusi ja põhimõtteid, mida EL on kohustunud järgima; soovib, et Euroopa välisteenistus, ELi delegatsioonid ja liikmesriigid kasutaksid täiel määral ära kõik olemasolevad vahendid, milleks on näiteks piinamist käsitlevad ELi suunised⁽¹⁾; soovib sellega seoses täiustada pidevalt ekspordi kontrolli mehhanisme ravimite puhul, mida võidakse kasutada hukkamistel või piinamiseks, k.a sihipärane lõppkasutus käsitlev klausel, mis võimaldaks peatada või lõpetada selliste julgeolekuga seotud kaupade edasitoimetamise, mille puhul on selge, et neid saab tegelikult kasutada üksnes surmanuhtluse täideviimiseks või piinamiseks;

90. rõhutab, et mõned riigid ei ole võtnud meetmeid selleks, et täita vajadust põhjalike kavade järele vanglatingimuste parandamiseks; märgib, et on tehtud vähe edusamme selle kindlustamiseks, et vanglad vastaksid rahvusvahelistele inimõiguste standarditele ning et kaitstaks vangide õigust elule, füüsilisele puutumatusel ja inimväärikusele; rõhutab vajadust parandada kinnipidamistingimusi, et austada inimõigusi ja asjaolu, et vangistatud isikuid ei tohiks kohelda ega karistada ebainimlikul ega alandaval viisil;

Diskrimineerimine

91. rõhutab siiski, et ühelgi viisil diskrimineerimist, vägivalda, karistamist survestamise teel, piinamist, naiste ja tüdrukute seksuaalset kuritarvitamist, suguelundite moonutamist, laste abielusid, sundabielusid, naistega kauplemist, diskrimineerimist ja sotsiaalset tõrjutust ühiskonnaklassi või päritolu alusel ning koduvägivalda ei saa mitte mingil juhul õigustada ühiskondlike, usuliste või kultuuriliste veendumuste ja tavadega;

92. mõistab kindlalt hukka diskrimineerimise kõik vormid, sealhulgas rassil, nahavärvusel, sool, seksuaalsel sättumusel, soodentiteedil, keelel, kultuuril, usutunnistusel või uskumusel, sotsiaalsel päritolul, kastikuuluvusel, sünnipäral, vanusel, puuetel või muul seisundil põhineva diskrimineerimise; nõuab tungivalt, et EL tugevdaks oma jõupingutusi diskrimineerimise, rassismi ja ksenofoobia kõikide vormide kaotamiseks inimõigustealaste ja poliitiliste dialoogide, ELi delegatsioonide töö ja avaliku diplomaatia kaudu; nõuab samuti tungivalt, et EL edendaks jätkuvalt kõikide seda eesmärki toetavate ÜRO konventsioonide, näiteks rahvusvahelise konventsiooni rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimist ja täielikku rakendamist;

LGBTI õigused

93. on arvamusel, et EL peaks jätkama oma jõupingutusi lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste (LGBTI) õiguste austamise tõhustamiseks kooskõlas ELi vastasisuliste suunistega⁽²⁾; soovib suuniseid kohaldada, k.a kolmandates riikides töötava ELi personali koolitamise kaudu; peab kahetsusväärseks, et 75 riigis on homoseksuaalsus endiselt kriminaalkorras karistatav ning nendest kaheksas riigis on selle eest ette nähtud surmanuhtlus, ning on veendunud, et tavad ja vägivallaaktid üksikisikute vastu, mida pannakse toime nende seksuaalse sättumuse tõttu, ei tohiks jääda karistamata; toetab ÜRO inimõiguste ülemvoliniku jätkuvat tööd nende diskrimineerivate seaduste vastu võitlemisel ning ÜRO teiste organite tööd selles valdkonnas; tunneb muret piirangute üle, mida seatakse LGBTI inimõiguste kaitsjate põhivabadustele, ning nõuab, et EL suurendaks neile antavat toetust; märgib, et LGBTI põhiõigusi austatakse tõenäolisemalt, kui neil on juurdepääs õiguslikele institutsioonidele, milleks võib näiteks olla registreeritud kooselu või abielu;

94. rõhutab, et kolmandate riikide vähemuste kogukondadel on konkreetsed vajadused ja et vaja on edendada nende kogukondade täielikku võrdsust majanduse, ühiskonna, poliitika ja kultuurielu kõigis valdkondades;

⁽¹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/TortureGuidelines.pdf>

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/foraff/137584.pdf

Neljapäev, 17. detsember 2015

Kastikuuluvuse alusel diskrimineerimine

95. võtab suure murega teadmiseks kastikuuluvuse alusel diskrimineerimise ulatuse ja tagajärjed ning kastikuuluvuse alusel toimuvate inimõiguste rikkumiste põlistamise, k.a õigussüsteemile või tööle juurdepääsu keelamine, jätkuv segregatsioon, vaesus ja häbimärgistamine; nõuab, et võetaks vastu ELi vahend kastikuuluvuse alusel diskrimineerimise ennetamiseks ja kaotamiseks; soovib seda teemat peavoolustada Euroopa välis teenistuse ja komisjoni suunistes ning tegevuskavades, eelkõige ELi võitluses diskrimineerimise kõigi vormide vastu ning jõupingutustes naiste ja tüdrukute vastu suunatud vägivalda ja kõigi diskrimineerimise vormide vastu võitlemisel;

Puudega inimeste õigused

96. väljendab heameelt ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimise üle; kordab, kui tähtis on tõhus rakendamine nii liikmesriikide kui ka ELi institutsioonide poolt; toonitab eelkõige vajadust edendada tõhusalt kõigis ELi asjaomastes poliitikavaldkondades, kaasa arvatud arengukoostöös, üldise juurdepääsu põhimõtet ja puudega inimeste kõiki õigusi, ning rõhutab antud teema ettekirjutavat ja horisontaalset iseloomu;

97. innustab komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat toetama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimis- ja rakendusprotsessi nendes riikides, kus seda ei ole veel ratifitseeritud või rakendatud;

98. rõhutab, et rahvusvaheline kogukond peab puudega naiste olukorda esmatähtsaks; tuleb meelde ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo järeldusi selle kohta, et puudega naiste ja tütarlaste vastase vägivalda probleemi käsitlevaid poliitilisi meetmeid ja tegevuskavu tuleks välja töötada tihedas koostöös puudega isikutega, tunnustades nende sõltumatust, ja puudega inimeste organisatsioonidega; rõhutab, et vaja on korrapäraselt järelevalvet institutsioonide üle ja asjakohast koolitust hooldajatele; palub ELil kaasata puude alusel diskrimineerimise vastu võitlemine oma välis tegevusse ning koostöö- ja arenguabi poliitikasse, sealhulgas demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendisse;

Naiste ja tütarlaste õigused

99. tuleb meelde, et 2014. aastal anti Sahharovi auhind dr Denis Mukwegele seksuaalvägivalda ohvrite kindlameelse aitamise ning naiste ja tütarlaste õiguste järjepideva edendamise eest, mis suurendas teadlikkust vägivalda kasutamisest ning naiste, tütarlaste ja laste suguelundite moonutamisest sõjarelvana; mõistab sügavalt hukka naiste, tütarlaste ja laste väärkohtlemise ja nende vastase vägivalda kõik vormid, eriti seksuaalse vägivalda kasutamise sõjarelvana, ning naiste suguelundite moonutamise, laste, varajased ja sundabielud, seksuaalorjuse, abielusisese vägistamise, ning muud kahjulikud tavad; toonitab, et konfliktide käigus väärkoheldud naistel, tütarlastel ja lastel peab olema juurdepääs tervishoiule ja psühholoogilisele toele, kooskõlas rahvusvahelise õigusega; võtab sellega seoses teadmiseks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidenti kirja, milles käsitleti humanitaaripoliitikat, eelkõige seksuaalvägivalda ennetamist ning konfliktiolukordades vägistatud naistele nõuetekohase abi ning tervishoiu- ja psühholoogilise toe teenuste juurdepääsu pakkumist; kutsub kõiki Euroopa Nõukogu liikmesriike üles allkirjastama ja ratifitseerima Istanbuli konventsiooni naistevastase vägivalda ja perevägivalda tõkestamise ja sellega võitlemise kohta;

100. rõhutab, et Euroopa välis teenistus peab vahetama häid tavasid, võitlemaks selle vastu, et seksuaalvägivaldaga seotud kuritegude ohvritel puudub juurdepääs õigusemõistmisele; mõistab kindlalt hukka asjaolu, et kolmandates riikides puudub naistel juurdepääs õigusemõistmisele, eriti kui nad on langenud soolise vägivalda ohvriks; palub, et komisjon võtaks endale aktiivse rolli nende süütegude eest vastutusele võtmisel kolmandates riikides ning teatavatel juhtudel ka liikmesriikides; nõuab tungivalt, et komisjon teeks koostööd Euroopa välis teenistusega, et parandada ohvritele kättesaadavat toetust, kaasata soolise vägivalda sekkumine ELi humanitaartegevusse ning pidada esmatähtsaks sellist ELi humanitaartegevust, mis on suunatud konfliktiolukorras toime pandava soolise vägivalda ja seksuaalvägivalda probleemidele; kiidab heaks ELi kohustuse võtta 2014. aasta juunis Londonis toimunud konfliktiolukorras toime pandava seksuaalvägivalda lõpetamise teemalise ülemaailmse tippkohtumisega seoses järelemeetmeid ning nõuab seepärast tungivalt, et komisjon võtaks konkreetseid meetmeid;

Neljapäev, 17. detsember 2015

101. peab kahetsusväärseks, et paljudes riikides puuduvad soolise vägivalda ennetamise poliitika ja ohvriabi ning paljud õigusrikkujad jäetakse karistamata; palub, et Euroopa välisteenistus vahetaks kolmandate riikidega häid tavasid õigusloomemenetluste ning politseinike, kohtutöötajate ja ametnike koolitusprogrammide vallas; nõuab ELilt tungivalt kolmandates riikides inimõiguste kaitsmise ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisega tegelevate kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamist ning tiheda koostöö tegemist soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas tegutsevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu ILO, OECD, ÜRO ja Aafrika Liit, et luua sünergia ning edendada naiste võimestamist;

102. väljendab tõsist muret soolise vägivalda kasvu pärast paljudes maailma paikades ning tuldise vägivalda ja süsteemse diskrimineerimisega seoses feminiitsiidi juhtumite sagenemise pärast Ladina-Ameerikas; mõistab sügavalt hukka igasuguse soolise vägivalda ja tülgastavad feminiitsiidikuriteod ning nende kuritegude toimepanemise osas valitseva karistamatuse, mis võib ohutada veelgi suuremat vägivalda ja tapmisi;

103. väljendab sügavat muret Lähis-Ida ja Aafrika pagulaslaagrites viibivate naiste ja tütarlaste võimalike inimõiguste rikkumiste pärast, sealhulgas teatavaks saanud seksuaalse vägivalda ning naiste ja tütarlaste ebavõrdse kohtlemise juhtumite pärast; palub, et Euroopa välisteenistus avaldaks kolmandatele riikidele survet rangemate eeskirjade ja heade tavade rakendamiseks, et teha lõpp mis tahes soost pagulaste ebavõrdsusele;

104. mõistab hukka tõsiasja, et pool maailma rahvastikust kannatab töötasuga seotud diskrimineerimise all ning et naised teenivad ülemaailmselt 60–90 % meeste keskmisest sissetulekust;

105. kutsub komisjoni, Euroopa välisteenistust ning komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat edendama jätkuvalt naiste ja tütarlaste poliitilist ja majanduslikku võimestamist, peavoolustades soolise võrdõiguslikkuse oma kõikides välispoliitika valdkondades ja programmides, k.a arvatud struktureeritud dialoogid kolmandate riikidega, tõstatades avalikult sooga seotud küsimusi ning tagades selleks piisavate vahendite olemasolu; märgib positiivsena ära uue soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise raamistiku aastateks 2016–2020⁽¹⁾; rõhutab vajadust keskenduda horisontaalsele sambale, et komisjon ja Euroopa välisteenistus saaksid täita tõhusamalt ELi kohustust tugevdada naiste ja tütarlaste õigusi välissuhete kaudu;

106. taunib soolise võrdõiguslikkuse puudumist poliitikailmas; tuletab meelde, et naised ja mehed on võrdõiguslikud ning neil peaksid olema samad poliitilised õigused ja kodanikuvabadused, ning taunib samuti tõsiasja, et naised on majanduslikus, sotsiaalses ja poliitilises otsustusprotsessis alaesindatud; rõhutab vajadust tõhusate kaitsemehhanismide järele naisinimõiguste jaoks; soovib kvoodisüsteemi kasutuselevõttu, mis aitaks edendada naiste osalemist poliitilistes organites ja demokraatlikus protsessis, eriti kandidaatidena;

107. palub, et EL jätkaks naiste majandusliku, sotsiaalse ja poliitilise võimestamise toetamist vahendina, mis edendab nende õiguste ja põhivabaduste nõuetekohast teostamist, ning peaks esmatahtsaks tütarlaste, sealhulgas vaeseimatest ja tõrjutumatest kogukondadest pärit tütarlaste juurdepääsu kvaliteetsele haridusele; nõuab naiste kutsehariduse toetamist, kutseõppe ulatuslikuma kasutamise tagamist teaduse ja tehnoloogia valdkonnas, kolmandate riikide haridusvaldkonna spetsialistide jaoks soolise võrdõiguslikkuse koolitusprogrammide väljatöötamist ning meetmete võtmist selleks, et vältida stereotüüpide kinnistamist õppematerjalide kaudu; nõuab tungivalt, et EL peaks seda esmatahtsat eesmärki silmas kogu oma diplomaatilises ning kaubandus- ja arengualases koostöös;

108. rõhutab vajadust tagada pagulaslaagrites, konfliktipiirkondades ning äärmisest vaesusest ja sellistest äärmuslikest keskkonnatingimustest nagu põud ja üleujutused mõjutatud piirkondades tütarlastele haridustee jätkamise võimalus;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5690_en.pdf

Neljapäev, 17. detsember 2015

109. ergutab ELi peavoolustama ÜJKP operatsioonides ja ÜRO rahutagamise struktuurides jätkuvalt naiste ja tütarlaste toetamist ning jätkama oma jõupingutusi naiste, rahu ja julgeolekut käsitlevate ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1325(2000) ⁽¹⁾ ja 1820(2008) ⁽²⁾ rakendamiseks ja tugevdamiseks; palub sellega seoses ELil toetada rahvusvahelisel tasandil lisaväärtuse tunnustamist, mis tuleneb naiste osalemisest konfliktide ennetamises ja lahendamises, samuti rahuvalveoperatsioonides, humanitaarabi andmises ning konfliktijärgses ülesehitamises ja demokraatlikus üleminekus, mille tulemuseks on püsivad ja stabiilsed poliitilised lahendused; toonitab samuti seda, kui tähtis on tagada naiste jaoks kõik inimõigused ning aidata kaasa nende võimestamisele, k.a 2015. aasta järgse tegevuskava raamistikus ning Pekingi tegevusprogrammi ja Istanbuli konventsiooni abil; tunneb heameelt ELi toetuse üle ÜRO resolutsioonidele, mis käsitlevad sooküsimusi, eelkõige seoses sõna- ja arvamusevabaduse rolliga naiste võimestamises; märgib positiivsena ära ÜRO naiste olukorda käsitleva komisjoni 59. istungjärgu järeldused ⁽³⁾;

110. palub komisjonil võtta ELi kõikide valimisvaatlusmissioonide puhul süstemaatilisel konkreetsel meetmel, et suurendada naiste osalemist valimisprotsessides kooskõlas asjaomase valdkonna ELi suunistega, võttes arvesse järeldusi, millele jõuti 2014. aasta aprillis Brüsselis toimunud valimiste valdkonna tippekspertide seminaril, ning eelmiste missioonide kogemustest õpitut;

111. väljendab heameelt Euroopa välisteenistuse tehtud jõupingutuste üle kolmandates riikides, et kiirendada naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimist käsitleva konventsiooni, Pekingi tegevusprogrammi ning rahvastikku ja arengut käsitleva Kairo deklaratsiooni raames võetud naiste õiguste valdkonnaga seotud kohustuste ja lubaduste täitmist 2015. aasta järgses arengukavas;

112. rõhutab, et oluline on hoiduda õõnestamast Pekingi tegevusprogrammi eesmärke, mis puudutavad juurdepääsu haridusele ja tervishoiule, mis on põhiline inimõigus, ning seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvate õiguste kaitset; rõhutab tõsiasja, et seksuaal- ja reproduktiivtervis ning seonduvate õiguste üldine austamine ning juurdepääs asjaomastele teenustele aitavad vähendada väikelaste ja emade suremust; juhib tähelepanu sellele, et pereplaneerimine, emade tervis, rasestumisvastaste vahendite lihtne kättesaadavus ja ohutu abort on olulised tegurid, mis võimaldavad säästa naiste elu ning aitavad neil oma elu vägistamise ohvriks sattumise järel uuesti üles ehitada; rõhutab vajadust seada need poliitikavaldkonnad kolmandate riikidega tehtava arengukoostöö keskmesse;

113. peab alaealiste abiellumist põhiliste inimõiguste rikkumiseks, mis mõjutab abielluvate tütarlaste kõiki eluaspekte, kuna seab ohtu nende haridusteele ja piirab seega nende tulevikuväljavaateid, ohustab nende tervist ning suurendab ohtu, et nad satuvad vägivalda ja kuritarvitamise ohvriks;

114. on sügavalt mures selle pärast, et „pruut kirja teel“ praktika on alates 1980ndatest aastatest murettekitavalt kasvanud; võtab murelikult teadmiseks mitmed dokumenteeritud juhtumid, kus nn kirja teel leitud pruudina abiellunud naised on pärast abiellumist sattunud kallaletungi ja/või mõrva ohvriks; peab kahetsusväärseks tõsiasja, et „pruut kirja teel“ veebisaitidel on näha märkimisväärselt paljusid alaealisi tütarlapsi, ning rõhutab, et kui lapsi kasutatakse seksuaalsel eesmärgil ära, tuleb seda käsitleda laste kuritarvitamisena;

115. mõistab hukka asendusemaduse, mis kahjustab naiste inimvääriskust, sest nende keha ja paljunemisfunktsioone kasutatakse kaubana; on arvamusel, et rasedusega seotud asendusemadus, mis hõlmab paljunemiseesmärgil inimkeha kasutamist rahalise või muu hüve saamiseks ning eelkõige arengumaade haavatavate naiste kasutamine tuleks keelata ja seda tuleks käsitleda kiiremas korras kõigis inimõigusi käsitlevates dokumentides;

Laste õigused

116. kinnitab uuesti, et on hädavajalik ratifitseerida üldiselt ÜRO lapse õiguse konventsioon ja selle fakultatiivprotokollid ning neid tõhusalt rakendada; palub kõikidel riikidel võtta endale kohustus kaotada laste tööjõu kõige rängemad vormid, mis on määratletud ILO konventsiooni nr 182 artiklis 3, nende seas laste orjus, lastega kaubitsemine, lasteprostitutsioon ja ohtlik töö, mis mõjutab laste füüsilist ja vaimset tervist;

⁽¹⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁽²⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1820\(2008\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1820(2008))

⁽³⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=E/2015/27

Neljapäev, 17. detsember 2015

117. tunnustab 2014. aasta detsembris vastu võetud nõukogu järeldusi laste õiguste edendamise ja kaitse kohta ⁽¹⁾ ning nõuab, et EL toetaks jätkuvalt partnerriike lastevastase vägivalda kõikide vormidega, sh seksuaalse ärakasutamisega võitlemisel ja laste õiguste kaitsmisega seotud suutlikkuse suurendamisel; tunneb heameelt selle üle, et 2014. aastal võeti ülemaailmselt kasutusele ELi ja UNICEFi töövahend „Lapse õiguste käsiraamat“ ⁽²⁾; võtab teadmiseks Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 2014. aasta mai avalduse, milles käsitleti sugukaksiklastest laste õigusi;

118. kordab oma taotlust, et komisjon teeks ettepaneku tervikliku lapse õiguste strateegia ja tegevuskava kohta järgmiseks viieks aastaks, et tähtsustada laste õigusi ELi välispoliitikas, toetades ELi jõupingutusi edendada laste õigusi, eelkõige aidates tagada laste juurdepääsu veele, sanitaartingimustele, tervishoiuteenustele ja haridusele, tagades relvastatud rühmitustesse värvatud laste rehabiliteerimise ja taasintegreerimise, kaotades laste tööjõu kasutamise, piinamise, laste nõidumises süüdistamise probleemi, inimkaubanduse, laste abielud ja seksuaalse ärakasutamisega, ning aidates lapsi relvastatud konfliktides ja tagades nende juurdepääsu haridusele konfliktipiirkondades ja pagulaslaagrites; palub, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident annaks parlamendile ELi lastele keskenduva välistegevuse tulemuste kohta igal aastal aru; kiidab kampaaniat „Lapsed, mitte sõdurid“ (*Children, Not Soldiers*), ning kutsub ELi ja liikmesriike üles suurendama oma toetust, et saavutada 2016. aastaks eesmärk lõpetada laste värbamine valitsuste relvajõudude poolt ja kasutamine konfliktides;

119. tunneb heameelt ELi koostöö üle UNICEFiga, mille tulemusel loodi töövahend lapse õiguste peavoolustamiseks arengukoostöös ning toetatakse peamisi aastatuhande arengueesmärke ja lastekaitseprogramme laste õiguste tagamiseks eelkõige ebastabiilsetes tingimustes, samuti tunneb heameelt koostöö üle ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsiooniga Lähis-Idas (UNRWA);

120. tunnustab ELi aktiivset koostööd mitme majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õigustega tegeleva ÜRO eriraportööriga, sealhulgas eriraportööriga, kes tegeleb inimõigusega ohutule joogiveele ja sanitaartingimustele, eriraportööriga, kes tegeleb õigusega saada haridust, eriraportööriga, kes tegeleb õigusega toidule, eriraportööriga, kes tegeleb äärmise vaesuse ja inimõigustega, ning eriraportööriga, kes tegeleb nõuetekohaste eluasemetega; märgib positiivsena ära asjaolu, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi mitmeaastases sihtprogrammis aastateks 2014–2017 on tugevdatud majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õigustega tegeleva ÜRO eriraportööri tegevuse soodustamist; sihtprogrammi eesmärk on muu hulgas aidata tugevdada ametiühinguid, suurendada palgaküsimustega seotud teadlikkust, kaitsta maapärandit, edendada sotsiaalset integratsiooni majandusliku võimendamise kaudu ning vähendada majanduslikku diskrimineerimist ja töökohal esinevat vägivalda;

Demokraatia tugevdamine kõikjal maailmas

121. toob esile ELi tegevuse inimõiguste ja demokraatlike väärtuste austamise toetamisel ja edendamisel suhetes laiemas maailmas; tuletab meelde, et demokraatlike süsteemide ei iseloomusta üksnes vabad ja õiglased valimisprotsessid, vaid muude aspektide hulgas ka sõna-, ajakirjandus- ja ühinemisvabadus, õigusriigi ja vastutuse põhimõte, kohtusüsteemi sõltumatus ja erapooletu juhtimine; rõhutab, et demokraatia ja inimõigused on lahutamatult seotud ja üksteist vastastikku tugevdavad, nagu on meelde tuletatud nõukogu 18. novembri 2009. aasta järeldustes, mis käsitlevad demokraatia toetamist ELi välissuhetes; peab kiiduväärseks tõsiasja, et uues inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas pööratakse demokraatiat toetavale tegevusele suuremat tähelepanu;

Sõnavabaduse kaitsmine ja kodanikuühiskonna tugevdamine

122. kordab uuesti tõsiasja, et sõnavabadus on iga demokraatliku ühiskonna ülioluline osa, kuna see hoiab elus pluralismi, mis annab kodanikuühiskonnale ja kodanikele suurema mõjuvõimu hoida oma valitsused ja otsustajad vastutavana ning toetab õigusriigi põhimõtte järgimist; nõuab seepärast tungival, et EL suurendaks oma jõupingutusi, et edendada välispoliitika ja vahendite kaudu sõnavabadust;

⁽¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2015559%202014%20INIT>

⁽²⁾ <http://www.unicef.org/eu/crtoolkit/downloads/Child-Rights-Toolkit-Web-Links.pdf>

Neljapäev, 17. detsember 2015

123. kordab oma nõudmist, et EL ja liikmesriigid jälgiksid tõhusamalt sõna- ja meediavabaduse piirangute kõiki liike kolmandates riikides ja mõistaksid niisugused piirangud kiiresti ja süsteemselt hukka, isegi kui neid kehtestatakse seaduslikel eesmärkidel, nagu terrorismivastane võitlus, riigi julgeolek või õiguskaitse; rõhutab, kui oluline on tagada sõnavabadust internetis ja mujal käsitlevate ELi suuniste tõhus rakendamine ja jälgida korrapäraselt nende mõju; tuletab meelde ELi eesmärki tagada ja kaitsta mittediskrimineerivat juurdepääsu teabele ja kõigi inimeste sõnavabadust nii internetis kui ka mujal;

124. on seisukohal, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) võimaldab teabe hõlpsasti kättesaadavaks tegemise teel tugevdada inimõigusi, demokraatlikke tavasid ning sotsiaalset ja majanduslikku arengut; toonitab lisaks IKT panust kodanikuühiskonna liikumiste jõupingutustesse, eriti ebademokraatlikes riikides; väljendab muret IKT kasutuse pärast mõningates autoritaarsetes riikides, kus on üha rohkem ohus inimõiguslased ja demokraatia eest seisjad; toonitab, et tuleb suurendada meediavabaduse edendamise, sõltumatute ajakirjanike ja blogijate kaitsmise, digitaalse lõhe vähendamise ning teabe piiranguteta kättesaadavuse toetamist; palub, et komisjon pööraks ELi ekspordikontrolli süsteemi läbivaatamise raamistikus erilist tähelepanu kaheksa kasutusega kaupade inimõigustealastele aspektidele;

ELi toetus inimõiguste kaitsjatele

125. taunib asjaolu, et kodanikuühiskonda, sh inimõiguste kaitsjaid, rünnatakse maailmas üha sagedamini; tunneb sügavat muret selle pärast, et üha rohkem riike, nagu Venemaa ja mõned Kesk-Aasia riigid, võtavad vastu ranged seadusi, et lämmatada vabaihenduste tegevust, piirates nende juurdepääsu välisriikidest pärit rahastamisele ning võttes kasutusele koormavad aruandlusnõuded ja karmid karistused nende täitmata jätmise puhul; tuletab meelde, et ühinemis- ja kogunemisvabaduse õigus on demokraatliku, avatud ja salliva ühiskonna oluline tunnusjoon; nõuab, et tehtaks tõsisemaid jõupingutusi piirangute ja hirmutamise vastu, mida kodanikuühiskonna organisatsioonide heaks töötavad inimesed kogevad kogu maailmas, ja et EL näitaks üles eeskuju asjaomaste inimeste kaitsel ja nende õiguste edendamisel;

126. märgib positiivsena ära asjaolu, et uues tegevuskavas kinnitas komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja veel kord ELi kohustust anda kohalikele osalejatele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele suurem mõjuvõim, ning rõhutab, et oma ruumi olulise ahenemise tõttu nõuavad kodanikuühiskond ja eriti inimõiguste kaitsjad ELi suuremat tähelepanu ja jõupingutusi; nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid töötaksid seepärast välja sidusa ja põhjaliku vastuse peamistele probleemidele, millega kodanikuühiskond, sealhulgas inimõiguste kaitsjad, peavad kõikjal maailmas toime tulema;

127. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid jälgiksid järjepidevalt kogunemis- ja ühinemisvabaduse rikkumise juhtumeid, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide ja nende tegevuse suhtes rakendatud mitmesuguses vormis keeldusid ja piiranguid, ning juhiksid neile tähelepanu kõigil poliitilise dialoogi tasanditel;

128. nõuab lisaks, et EL ja liikmesriigid kasutaksid kõiki olemasolevaid vahendeid, et juhtida süsteemselt tähelepanu ohus olevate inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonna aktivistide, eeskätt juba vangistatud isikute üksikjuhtumitele; ergutab ELi delegatsioone ja liikmesriikide diplomaatilisi töötajaid toetama jätkuvalt aktiivselt inimõiguste kaitsjaid, jälgides süstemaatiliselt kohtuprotsesse, külastades kinnipeetud aktiviste ja andes välja avaldusi üksikjuhtumite kohta, samuti tõstades inimõiguste rikkumistega seotud küsimusi kohtumistel asjaomaste ametikaaslastega; nõuab, et ELi kõrgeid esindajad, eeskätt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident, komisjoni volinikud, ELi eriesindajad ja liikmesriikide valitsusametnikud, kohtuksid süstemaatiliselt inimõiguste kaitsjatega, kui nad reisivad riikidesse, kus kodanikuühiskond on surve all;

129. märgib positiivsena ära abi, mida EL osutab demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kaudu inimõiguste kaitsjatele ja kodanikuühiskonnale kõikjal maailmas; rõhutab demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kasutamise suurt tähtsust kõige suuremas ohus olevate inimõiguste kaitsjate kaitsmisel; rõhutab lisaks, et ohus olevate inimõiguste kaitsjate toetamisel tuleks võtta esmajoones arvesse tõhususe kriteeriume ja vältida ülearu rangeid tingimusi; palub komisjonil, Euroopa välisteenistusel ja ELi delegatsioonidel tagada, et inimõiguste kaitsjate jaoks kättesaadavaid vahendeid kasutatakse nõuetekohaselt;

Neljapäev, 17. detsember 2015

Valimisprotsesside toetamine ning õigusriigi põhimõtte, sõltumatu kohtusüsteemi ja erapooletu juhtimise edendamine kolmandates riikides

130. peab kiiduväärseks kaheksat valimisvaatlusmissiooni ja kaheksat valimiseksperitide missiooni, mille EL 2014. aastal lähetas kõikjale maailmas; väljendab veel kord oma pooldavat seisukohta ELi jätkuva valimisprotsesside toetamise kohta ning valimisega seotud abi osutamise ja siseriiklike vaatelejate toetamise kohta;

131. tuletab meelde, kui olulised on valimisvaatlusmissiooni aruannete ja soovitude nõuetekohased järelemeetmed kui võimalus suurendada nende mõju ja tugevdada ELi toetust demokraatlikele standarditele asjaomastes riikides;

132. soovib ELil suurendada tehtavaid jõupingutusi eesmärgiga töötada välja laiahaardelisem demokratiseerimisprotsesside käsitusviis, mille puhul on vabad ja õiglased valimised vaid üks mõõde, et aidata kõikjal maailmas tõeliselt kaasa demokraatlike institutsioonide tugevdamisele ja üldsuse usaldusele valimisprotsesside vastu;

133. märgib sellega seoses positiivsena ära teise põlvkonna demokraatia toetamise katseprojektidega alustamise 12 valitud ELi delegatsioonid 2014. aastal, lähtudes 2009. aasta novembri nõukogu järeldustest ja 2012. aasta inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas võetud kohustustest; rõhutab kindlalt, kui olulised on need katseprojektid suurema sidususe saavutamiseks demokraatia toetamisel ELi välispoliitika ja vahendite kaudu;

134. peab kiiduväärseks, et komisjon, Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid võtsid uues inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas kohustuse teha kolmandates riikides valimiskomisjonide, parlamentaarsete institutsioonide, kohalike vabaihenduste, inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega kindlamat ja järjepidevamat koostööd, et kaasata neid tihedamalt valimiste vaatlemisele ning aidata kaasa nende mõjuvõimu suurendamisele ja seega demokraatlike protsesside tugevdamisele;

135. tuletab meelde, et Euroopa Liidu, poliitikute, akadeemikute, meedia, vabaihenduste ja kodanikuühiskonna kogemused ja õppetunnid, mis on saadud demokraatiale üleminekust laienemis- ja naabruspoliitika raames, võivad aidata teha kindlaks parimad tavad, mida võiks kasutada muude demokratiseerimisprotsesside toetamiseks ja tugevdamiseks kõikjal maailmas;

136. tuletab meelde, et korruptsioon ohustab inimõiguste võrdset kasutamist ja õõnestab demokraatlikke protsesse, nagu õigusriik ja õiglane kohtumõistmine; tuletab lisaks meelde, et ELil on ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni allkirjastamiseks ainupädevus;

137. väljendab arvamust, mille kohaselt peaks EL rõhutama kõikides oma dialoogiplatvormides kolmandate riikidega läbipaistvuse ja kättesaadavuse, usaldusväärsuse, aruandekohustuse ning avalike asjade, riigi rahanduse ja avaliku vara nõuetekohase haldamise olulisust, nagu on sätestatud ÜRO korruptsioonivastases konventsioonis; on veendunud, et mis tahes vormis korruptsioon kahjustab demokraatia põhimõtteid ning sotsiaalset ja majanduslikku arengut; nõuab järelemeetmeid oma nõudmisele parandada ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni järelevalvet ning võtta OECD soovitusi nõuetekohaselt arvesse; on arvamusel, et EL peaks aitama kolmandatel riikidel järjepidevamalt ja süstemaatilisemalt korruptsiooniga võidelda, pakkudes eksperditeadmisi sõltumatute ja tõhusate korruptsioonivastaste institutsioonide rajamisel, k.a ennetav koostöö erasektoriga; soovib ühtlasi töötada välja innovaatilised rahastamismehhanismid, et tugevdada võitlust korruptsiooni kõigi vormide vastu; märgib sellega seoses, et nõutakse paremat finantstehingute reguleerimist rahvusvahelisel tasandil;

138. arwab, et EL peaks tugevdama oma jõupingutusi eesmärgiga edendada õigusriigi põhimõtet ja kohtusüsteemi sõltumatust mitmepoolsel ja kahepoolsel tasandil; julgustab ELi toetama kõikjal maailmas õiglast kohtumõistmist, aidates kaasa seadusandlike ja institutsiooniliste reformide protsessidele kolmandates riikides; lisaks julgustab ELi delegatsioone ja liikmesriikide saatkondi jätkama kohtuprotsesside süstemaatilist jälgimist eesmärgiga edendada kohtusüsteemi sõltumatust;

Neljapäev, 17. detsember 2015

Euroopa Parlamendi inimõigusi käsitleva tegevuse tugevdamine

139. kiidab heaks Euroopa Parlamendi parlamentidevaheliste delegatsioonide inimõiguste ja demokraatia edendamist käsitlevate suuniste läbivaatamise, mille viib läbi delegatsioonide juhtide konverents koostöös inimõiguste allkomisjoniga; soovib sellega seoses, et delegatsioonide visiitide ajal kolmandatesse riikidesse tõstatataks inimõigusküsimusi süstemaatilisemalt ja läbipaistvamalt, eriti seoses parlamendi resolutsioonides osutatud üksikjuhtudega, ning antaks inimõiguste allkomisjoni võetud meetmete kohta aru kirjalikult või, kui see peaks osutuma poliitiliselt vajalikuks, konkreetsel ülevaatekoosolekul;

140. toonitab, et tuleb jätkata arutelu, kuidas kõige paremini saavutada seda, et inimõiguste ning demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumist käsitlevad parlamendi resolutsioonid oleksid võimalikult usaldusväärsed, nähtavad ja tõhusad;

141. ergutab arutelu parlamendi käsutuses olevate, inimõiguste toetuseks ja edendamiseks ette nähtud vahendite hõlmamise üle ühtse strateegiadokumendiga, mille parlament võtaks vastu täiskogu istungil;

o

o o

142. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO 70. Peaassamblee presidendile, ÜRO Inimõiguste Nõukogu presidendile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning ELi delegatsioonide juhtidele.